

המפתח

לחיות באור הפרשה

עם תורה דעתיקה
סתימאה דעתיקה
לאנגליא לעתיקה-לבא

י"ז בעז"ה ע"י מכון:

האגודה

B48148@gmail.com

ל'לקוטי-מוהר"ן' על התורה ומועדיה

עם 'לקוטי-תפלות' על הפרשה

- לעשות מהתורה: 'תפלות' - ולהעלות שעשועים פאלו להשם-יתברך שלא עלו לפניו מימות עולם -

גליון 40

פרשת תולדות תש"פ

כי יש שני מיני דינים: א) 'דינא דמסאבא', בחינת: "נחש הטיל זהמא בחוה" (שבת קמו. יבמות קג.). ב) 'דינא קדישא', בחינת: "את אשר יאהב ה' יוכיח" (משלי ג. יב).

וזוהו בחינת 'התרחקות' שהוא 'התחלת ההתקרבות' - דהינו: פשאדם רוצה להתקרב להשם-יתברך, אזי נמשכים עליו 'דינים ויסורים' שנראין כ'התרחקות', פאלו רוצים להרחיקו. ובאמת הוא עקר ה'התקרבות' - כי הם לטובתו, כדי שיעמד בגסיון, ויתגבר ויתאמץ להתקרב יותר. והוא בחינת 'דינא קדישא' - רק שהוא בחינת 'מחין דקטנות', שמשם עקר אחיזת הדין.

וזוהו בחינת (בראשית כה, יט): "אברהם הוליד את יצחק" - כי 'אברהם' הוא בחינת 'חסד', ו'יצחק' הוא בחינת 'גבורה'. - היינו: שזה ה'דין הקדוש' בחינת 'יצחק', נולד ונמשך מ'אברהם' בחינת 'חסד'. כי באמת בזה ה'דין' מלבש 'חסד גדול', כי הוא לטובתו פנ"ל.

אבל צריך פלי'אחד לראות להמתיק זה הדין, כי ה'דינים' הם מבחינת 'מחין דקטנות' - וצריך לילך מ'קטנות' ל'גדלות', ועל-ידי-זה ימתיק ה'דין' בחינת 'יצחק', שבא מבחינת 'מחין דקטנות'. כי 'יצחק' בחינת 'דין', נולד מ'שרה' שהיא בחינת 'מלכות' בחינת

מפתח עניני ופסוקי הפרשה:

ואלה תולדות יצחק בן אברהם - יעקב ועשו | אברהם הוליד את יצחק | ולאם מלאם יאמץ - כשזה קם זה נופל | ויצא הראשון אדמוני | כלו כאדרת שער | קלפת 'עשו הרשע' | וידו אחזת בעקב עשו | ויעקב איש תם | ישב אהלים | ציד בפיו | יצחק מסר הכל ליעקב | הלעיטני גא | ויבז עשו את הבכרה | ואהיה עמך ואברכך | וישאלו אנשי המקום לאשתו, ויאמר אחתי הוא | ויהי פי ארכו לו שם הימים | וימצא בשנה ההוא מאה שערים | וכל הבארת אשר חפרו בימי אברהם אביו, סתמום פלשתים | באר מים חיים | ותכחין עיניו מראת | שא גא כלף - ה'פלים של בית-המקדש' | ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי - מפקודין דעשה | הן עשו אחי איש שער | הקל קול יעקב | ויבא לו יין וישת' ה'בכורה' וה'ברכה' | ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה' | ויתן לך | ויעקבני זה פעמים | וישא עשו קלו ויבך | ועל חרבך תחיה | תתן אמת ליעקב

"ואלה תולדות יצחק בן אברהם,

אברהם הוליד את יצחק" (בראשית כה, יט)

א. ח"א עד - צריך כל אדם לרפאות נפשו, דהינו: להעלותה למקום שרשה. וזה על-ידי שמתגע בתורה, עד שזוכה לידע אותה ולהבינה.

מחין דגדלות, כמו שפרש רש"י (בראשית יז, טו - עלפי ברכות יג): "שנקראת שרה, על-שם ששרה על כל העולם ככו". ומלכות הוא בחינת דין, בחינת (גיטין י): "דינא דמלכותא דינא". - וצריך לילך מ'קטנות' ל'גדלות' - על-ידי ה'חכמה', בחינת מחין דגדלות, שהוא 'דיעת התורה' - פי עקר ההמתקה הוא על-ידי זה.

וסימן שידע האדם אם הוא בבחינת דינא דמסאבא, או בחינת דינא קדישא, סימן לדבר: תפלה. פשאין בו בטול תפלה, כמו שאמרנו חז"ל (ברכות ה): "איזה יסורין של אהבה, כל שאין בו בטול תפלה, שנאמר (תהלים סו, ב): 'ברוך ה' אשר לא הסיר תפילתי והסדו מאתי'".

נמצא: ש'יצחק' הוא בחינת דינא קדישא, שנמשך מצד ה'חסד', בחינת: "אברהם הוליד את יצחק" כנ"ל. - וזה מה שפרש רש"י על פסוק זה: "לפי שהיו ליצני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שרה" - הינו: שה'דין של יצחק' שגולד מ'שרה', נמשך מ'סטר'א דמסאבא' חסין שלום, בחינת אבימלך. - ועל-כך צד הקדוש-ברוך-הוא 'קלסתר פנים של יצחק' דומה ל'אברהם', והיו הכל מודים: "שאברהם הוליד את יצחק". - פרוש: שה'דין' הוא בחינת דינא קדישא, ומסטר'א ד'אברהם' בחינת 'חסד' - גולד יצחק' כנ"ל.

והמתקת הדין של יצחק, על-ידי ה'חכמה' שהוא 'דיעת התורה' כנ"ל - זה בחינת יעקב' שגולד מ'יצחק' - פי מבחינת ה'דין' הזה, בחינת יצחק, שהוא בחינת ה'נפש' - גולדים 'שתי בחינות': א) 'יעקב' (ב) ו'עשו'. א) 'יעקב' הוא בחינת ה'חכמה', בחינת: 'דבור בידיעה', בחינת 'המתקת הדין' של 'יצחק'. (ב) ו'עשו' - הוא בחינת ה'סיגים' וה'פסלת גמור' שמשתלשלין ויורדין מבחינת ה'דין'.

וזהו: "אלה תולדות יצחק בן אברהם", ופרש רש"י: "יעקב ועשו" - הינו כנ"ל - פי 'המתקת הדין' של יצחק, הוא על-ידי בחינת יעקב, שהוא בחינת דבור בדעה. - פי יעקב' הוא בחינת 'חכמה' וכו'. - פי יש דבור בלא דעה, ויש דבור בדעה. בחינת 'הושענא-רבא' ו'שמחת-תורה', בחינת 'יצחק' ו'יעקב' וכו'.

א) דבור בלא דעה הוא בחינת דין, בחינת יצחק, שנמשך מ'מחין דקטנות', בחינת: מי שעוסק בתורה ואינו יכול להבין, שגם זה טוב מאד, וכל דבור עולה למעלה וכו'. ב) דבור בדעה, הוא החיות של הנפש, שהוא על-ידי שמתנגע בתורה עד שזוכה לידע אותה

ולחבינה, בחינת יעקב, בחינת חכמה, בחינת מחין דגדלות, בחינת רפואת הנפש - שעל-ידי-זה מרפא את נפשו, ומעלה אותה למקום שרשה, וממתיק כל הדינים (עין בפנים ענין ה'ושענא-רבא' ו'שמחת-תורה').

וזה בחינת (תהלים פד, יב): "שמש ומגן ה' אלקים". ה' אלקים" זה בחינת רחמים ודין, בחינת יעקב ויצחק, בחינת שמש ומגן.

וזה בחינת (ישעיה ל, כו): "והיה אור הלבנה כאור החמה". ה'לבנה' היא בחינת יצחק, וה'חמה' היא בחינת יעקב. - וצריך להמתיק הדין של יצחק, בחינת לבנה - על-ידי בחינת שמש, בחינת יעקב - עד שיהיה אור הלבנה כאור החמה.

וזהו בחינת (תהלים יט, ח): "תורת ה' תמימה משיבת נפש". "תורת ה' תמימה" - הינו: 'חכמת התורה', בחינת דבור בדעה - זהו עקר ה'המתקה', בחינת רפואת הנפש, בחינת "משיבת נפש".

וכשזוכה ה'נפש' ל'חכמת התורה', זהו בחינת 'חדוש העולם' - פי חדוש כל העולמות היה על-ידי 'חכמה' שהוא ה'תורה'. ואזי כשזוכה ל'חכמה', אזי נתגלה כבודו יתברך, שזהו עקר התכלית של כל עבודות האדם, פי 'תכלית כל העבודות' הוא רק כדי שיתגלה כבודו, וה'כבוד' נתגלה על-ידי ה'חכמה' וכו'.

וזה פרוש הפסוק (תהלים נז, ו): "רומה על השמים אלקים, על כל הארץ כבודך". 'שמים' זה בחינת יעקב. כשהוא מעלה בחינת נפש, בחינת אלקים, דינא קדישא - לבחינת יעקב, בחינת שמים, בחינת חכמה - אזי: "על כל הארץ כבודך", שנתגלה כבודו.

ב. ח"ב עט (ראשי-פרקים) של רבנו ז"ל, עם באור של מזהרני"ת ז"ל) - "הקל קול יעקב" (בראשית כז, כב). פרוש: "עשו וישא קולו" (שם שם, לח). "יצחק זמן קוץ צדיק ישנים" וכו'. "ושבת עד ה' אלקיך ושמעת בקלו" (דברים ד, ל; ב). "יצחק בן אברהם" (בראשית כה, יט) זמן נתאחד. "אברהם אהבי" (ישעיה מא, ח). "בעיניו כימים אחרים באהבתו" (בראשית כט, כ). "ושאר ישוב בנה" (ישעיה ז, ג). "אם תשוב ואשיבה לפני תעמד" (ירמיה טו, יט).

כל-זה מצאנו מפת-ביד רבנו ז"ל (העתקנו רק השקיים לפרשת השבוע) וכו', פתבם בדרך ראשי-פרקים ברמז בעלמא לזכרון וכו' - מה שאפשר להבין מעט על-פי ההקדמה שהבנתי מדבריו, אמרתי לבאר מה שבדי וכו'.

והנה מה שהאיר השם עיני הוא: פי רבנו ז"ל רוצה לגלות: ש'תשובה' ובחינת למעלה מהזמן, דהינו

בטול הזמנים, הם בחינה אחת, ועל־ידי־הזמן זוכין לשמע ה'קול דקדשה, ולהכניע ה'קול דסטר־א אחר־א. וכן מבאר בהאלף־בית החדש (ספר־המדות, תשובה א): "יום שהאדם עושה תשובה הוא למעלה מהזמן, ומעלה כל הימים למעלה מהזמן". נמצא מבאר: ש'תשובה' הוא למעלה מהזמן. וכו'.

"הקל קול יעקב" (בראשית כז, כב). פרוז. "עשו וישא קולו" (שם שם, לח). הינו: שצריכין להגביר "הקול קול יעקב", על ה'קול דסטר־א־אחר־א' שהוא בחינת 'עשו', שנאמר בו "וישא קולו", שהוא מתגבר להעלים חסיושלום ה'קול של יעקב. וצריכין להתגבר להכניע ה'קול של עשו, כדי שנוצח לשמע ה'קול של יעקב'. - וזה זוכין על־ידי 'תשובה', שהוא בטול הזמנים בנ"ל.

וזהו: "יצחק זמן קוף צדיק ישנים" וכו' - הינו: ש'יצחק' מרמז על 'זמן', כי "יצח"ק אותיות "ק"ץ ח"י"י" (זהו בראשית כג בהשקטות). 'קץ' מרמז על ה'זמן', שהוא בחינת "אחרית הימים" (דברים ד, ב).

וזה מה שאיתא: "שאותיות קו"ף' צדי"ק" (הם בחינת 'ישנים' וכו') - שזה מרמז על ה'זמן', במבאר במקום אחר (לקוטי־מורה"ן ח"ב סא): "שעקר הזמן הוא בבחינת שנה".

"ושבת עד ה' אלקיך ושמעת בקלו" (דברים ד, ל) - הינו: על־ידי 'תשובה', זוכין לשמע 'קולו יתברך', הינו ה'קול דקדשה' - כי 'תשובה' היא בחינת 'בטול הזמן', שעל־ידי־הזמן שומעין ה'קול בנ"ל.

ועתה הולך ומבאר: ש'תשובה' הוא בחינת 'בטול הזמן', דהינו: ש'הזמן' נתאחד - ש'הזמן' עולה ונתקשר ונכלל בבחינת 'למעלה מהזמן'. - וזהו שמבאר בלשונו הקדוש: "יצחק בן אברהם זמן נתאחד. אברהם אהבי. בעיניו כימים אחדים באהבתו. ושאר ישוב בנך" וכו'.

הינו: שאברהם' הוא בחינת 'למעלה מן הזמן' - כי מדתו של 'אברהם' היא 'אהבה', כמו שכתוב (ישעיה מא, ח): "אברהם אהבי", ו'אהבה' הוא בחינת 'התאחדות הזמן', כמו שכתוב (בראשית כט, כ): "בעיניו כימים אחדים באהבתו". - וזהו בחינת 'תשובה', שעל־ידי מרמז תבת 'בן', כמו שכתוב (ישעיה ז, א): "ושאר ישוב בנך". כי 'תשובה' היא למעלה מהזמן, כמו שכתוב (יקנה טו, יט): "אם תשוב ואשיבך לפני תעמד" - ולפניו יתברך הוא בודאי למעלה מהזמן, כי השם יתברך הוא למעלה מהזמן.

נמצא: ש"יצחק בן אברהם" (בראשית כה, יט), מרמז על 'התאחדות הזמן' על־ידי 'תשובה' - כי 'יצחק' שהוא

בחינת ה'זמן' בנ"ל, עולה ונתאחד ונכלל בבחינת 'אברהם', שהוא בחינת 'אהבה', בחינת 'למעלה מהזמן' - על־ידי בחינת 'בן' שהוא בחינת 'תשובה'.

ואזי מתגבר ה'קול יעקב', על 'קול של עשו' וכו' בנ"ל - כי על־ידי 'תשובה' שהוא בחינת 'בטול הזמן', על־ידי־הזמן שומעין ה'קול דקדשה', שהוא בחינת 'קול יעקב' בנ"ל. [ליתר באור עין בלקוטי־הלכות, ראש־השנה ח].

ג. ח"ב קיז - דע: שלפעמים יש באדם 'טמאה טמונה', שאין יודעין לה שום תקון, מחמת שהיא טמונה ונסתרת בו, ועל־כן זהו טובה מה שארע לו בשמתקרב אל הקדשה, שאזי דיקא יקרה לו "מקרה בלתי טהור" (שמואל־א כ, כו) חסיושלום - כי יוצאת ממנו ה'טמאה הטמונה' הנ"ל - כי אזי פשיוצאת, יכולין למצא לה תקון, מה־שאינן בן מקדם בפשייתה טמונה.

ומחמת זה לא הוליד אברהם את יצחק, עד שהוליד תחלה את ישמעאל. וכן יצחק הוליד את עשו, ואחר כך את יעקב - כדי להוציא הזהמא תחלה, פמובא (תקוני־זהר קכח: - עיר־הדעת טוב' להאריז"ל, פרשת תולדות).

"ולאם מלאם יאמץ" (בראשית כה, כג)
"כשזה קם זה נופל" (רש"י - על־פי פסחים מב).

ד. ח"א א - צריך כל אחד לתן בח לבחינת 'מלכות דקדשה', להתגבר על 'מלכות דסטר־א־אחר־א'. ועל־ידי מה? - על־ידי התורה שהוא עוסק בכת. ואזי מקבלת ה'מלכות' שהיא בחינת 'נו"ן', 'חיות' מן ה'חכמה' שהיא בחינת 'חיות'. ונתחבר ונתקשר הח' והנו', ונעשה "אור הלבנה באור החמה" (ישעיה ל, כו) - ו"כשזה קם זה נופל" (רש"י בראשית כה, כג - על־פי פסחים מב.), ואזי נופל ונתבטל 'מלכות הרשעה', 'מלכות דסטר־א־אחר־א' [עין עוד להלן בפסוק (בראשית כה, לד): "ויבז עשו את הבכרה"].

ה. ח"א כה, א - צריך כל אדם להוציא את־עצמו מה'מדמה', ולעלות אל השכל [שלא ילך אחר התאוות הקדמיות, תאות הבקמיות. קצור לקוטי־מורה"ן]. - וכשנמשך אחר ה'מדמה', זה בחינת "שרירות לב" (דברים כט, יח), שהוא הולך אחר ה'מדמה שבבל'.

ועל־ידי שכבר שבר המדמה, אז נתקומם תכונת שכלו, כי "כשזה קם זה נופל" (רש"י בראשית כה, כג - על־פי פסחים מב.). - אבל השכל עדין בכת, וצריך להשתמש ב'שכלו', הינו: לחקר ולחשב בו בעבודת־השם - ואזי השכל בפעל.

ו. ח"א לה, ח - כשאדם עוסק במשאו־ומתן באמונה - אזי כל ניצוצות הקדשה שיש בתוך העכו"ם

וְהָאֲרָצוֹת שֶׁסְּבִיבוֹת יְרוּשָׁלַיִם" (יחזקאל ה, ה), עוֹלָיִם לְבַחֲיֵינָה אֱמוּנָה הַנִּקְרָא יְרוּשָׁלַיִם וּמַלְכוּתוֹ. "בְּשִׁזְיָה קָם זֶה נוֹפֵל" (רש"י בְּרֵאשִׁית כה, כג - עַל־פִּי פְסָחִים מ.ב.). כִּי 'חֲרָבֵן אֱמוּנָה' נִקְרָא 'חֲרָבֵן יְרוּשָׁלַיִם', כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ חֲז"ל (שַׁבָּת קיט:): "לֹא חֲרָבָה יְרוּשָׁלַיִם, עַד שֶׁפָּסְקוּ מִמֶּנָּה אֲנָשֵׁי אֱמוּנָה". (וּכְנֻתָם עַל מִשְׁאֵדוֹמְתָן בְּאֱמוּנָה). וְכַשִּׁי יְרוּשָׁלַיִם, הֵינּוּ הָאֱמוּנָה, הֵינּוּ מִשְׁאֵדוֹמְתָן, מִתְנַפֶּרֶת - אִזִּי אֵלּוּ הָעִבּוּ"ם וְהָאֲרָצוֹת נוֹפְלִים, וְעוֹלָיִם מִמֶּנָּה כָּל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁבְּתוֹכָם, בְּסוּד אֶחָד־עֶשֶׂר סְמָמָנֵי הַקְּטָרֶת.

וְזֶהוּ שֶׁאָמְרוּ חֲז"ל (סְנֵהֲדִין כ:): "שְׁלֹשָׁה מִצּוֹת נִצְטוּוּ יִשְׂרָאֵל בְּכַנִּיסְתָן לְאָרְץ: הַעֲמַדַת הַמִּלָּךְ, וּכְרִיתוֹת זִרְעוֹ שֶׁל עַמְּלֶךְ, וּבְנִיַן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ" וכו'. - וְהָא בְּהָא תִּלְיָא, כִּי הַעֲמַדַת הַמִּלָּךְ, הִיא בְּחֵינַת אֱמוּנָה. וְ"כְרִיתוֹת זִרְעוֹ שֶׁל עַמְּלֶךְ", הֵם הַנִּיצוּצוֹת שֶׁעוֹלָיִם מִבֵּין הָעִבּוּ"ם וְהָאֲרָצוֹת וכו'. - וְ"כְשִׁזְיָה קָם זֶה נוֹפֵל". - וְעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִין לְהַמְצוּה "לְבַנּוֹת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ וִירוּשָׁלַיִם", הֵינּוּ הָאֱמוּנָה (קַצוֹר לְקוּטֵי־מוֹהַר"ו).

ז. ח"א נז, בסוף - "שְׂאֵלוּ אֶת רַבֵּי יוֹסֵי בֶן קַסְמָא: אִמְתִּי בֶן דָּוִד בָּא. וְהִשִּׁיב לָהֶם: כְּשִׁיפֵל זֶה הַשֹּׁעַר [שֶׁל אֲרָם] וכו' (סְנֵהֲדִין צת.). - וְעַקֵּר הַדְּבָר: "שִׁיפֵל שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים, וְאִין מִסְפִּיקִין לְבַנּוֹתוֹ עַד שֶׁבֶן דָּוִד בָּא" (שם בְּגִמְרָא). כִּי 'שֹׁעַר אֲרָם' זֶה בְּחֵינַת 'שֹׁעַר דְּסִטְרָא־אֲחָרָא'. וְכַשִּׁיפֵל נִפְלָה אַחַר נִפְלָה - אִזִּי יָבוֹא בֶן דָּוִד וְיִבְנֶה 'שֹׁעַר הַקְּדֻשָּׁה'.

הֵינּוּ: כְּשֶׁאִין אֱמוּנוֹת חֲכָמִים, וְאִין שׁוֹמְעֵ לָהֶם, בְּבַחֲיֵינָה (יִשְׁעִיָה כט, כא): "וְכַלְמוּכִיחַ בְּשֹׁעַר יִקְשׁוּן" - עַל־יְדֵי־זֶה בָּאִים לְחַלֵּי עַד אִין מִרְפָּא, בְּבַחֲיֵינָה (תְּהִלִּים קז, יח): "וַיִּגְיַעוּ עַד שֹׁעַרֵי מוֹת". אֲבָל כְּשִׁישׁ לָהֶם אֱמוּנָה - אִזִּי נִפְתָּחִים לָהֶם 'שֹׁעַרֵי הַקְּדֻשָּׁה', בְּבַחֲיֵינָה (יִשְׁעִיָה כו, ב): "פִּתְחוּ שֹׁעַרֵי וְכו' שִׁמְרוּ אֱמָנִים". "וְכַשִּׁזְיָה קָם זֶה נוֹפֵל" (רש"י בְּרֵאשִׁית כה, כג - עַל־פִּי פְסָחִים מ.ב.). - וְאִזִּי נוֹפֵל 'שֹׁעַר אֲרָם' פְּעַם אַחַת.

וְהַקְּמַת אֱמוּנָה הִיא עַל־יְדֵי 'נְדָר', וְאִזִּי נִהִיר בְּנִהִירוֹ דְּאֲבָהּוֹ, וְאִזִּי נִבְנָה פְּעַם שְׁנִיָּה 'שֹׁעַר דְּקְדֻשָּׁה', בְּבַחֲיֵינָה (תְּהִלִּים כד, ז): "שְׂאוּ שֹׁעַרֵי רְאשֵׁיכֶם", כִּי הָאֲבוֹת הֵן הַרְּאשִׁים, בְּבַחֲיֵינָה (שְׁמוֹת ו): "אֲלֶה רְאשֵׁי בֵּית אֲבֹתָם" (שְׁמוֹת ו, יד). וְ"כַשִּׁזְיָה קָם זֶה נוֹפֵל" - וְזֶה בְּחֵינַת נִפְלֵת פְּעַם שְׁנִיָּה 'שֹׁעַר שֶׁל אֲרָם'.

וְעַל־יְדֵי הָאֲרוֹת הָאֲבוֹת, זוֹכָה לְשַׁבָּת, "לְהַשְׁבִּית אוֹיֵב" (תְּהִלִּים ח, ג), וְזוֹכָה לְשָׁלוֹם. - וְאִזִּי נִבְנָה פְּעַם שְׁלִישִׁי 'שֹׁעַר דְּקְדֻשָּׁה', בְּבַחֲיֵינָה (זְכַרְיָה ח, טז): "וּמִשְׁפַּט שָׁלוֹם שֶׁפָּטוּ בְּשֹׁעַרֵיכֶם", וּבְבַחֲיֵינָה 'צְדָקָה', "אֵל תִּדְבַּא עֵינֵי בְּשֹׁעַר" (מִשְׁלֵי כב, כב). וּמְכַנִּיעִים הַשּׁוֹנְאִים

הַיּוֹנְקִים מִ'שֹׁעַר אֲרָם', בְּבַחֲיֵינָה (תְּהִלִּים סט, יג): "יִשִּׁיחוּ כִּי יִשְׁבִּי שֹׁעַר". כִּי נִכְנָע "כְּבַד בּוֹעִס" (בְּרֵכוֹת סא:), שֶׁהִיא "עֲשׂוֹ אָדוּם" (זֶהוּ פְּנִיָּה רַלד), שֶׁהִיא "כְּאֲדַרְת שֹׁעַר" (בְּרֵאשִׁית כה, כה) - וְזֶהוּ נִפְלֵת פְּעַם שְׁלִישִׁי 'שֹׁעַר שֶׁל אֲרָם'.

ח. ח"ב ה, ד - וְדַע: שֶׁעַל־יְדֵי נִפְלֵת הָאֱמוּנָה, נַעֲשֶׂה וְנִתְחַזַּק 'אֱמוּנוֹת כְּזָבוֹת', אֱמוּנוֹת הָעִבּוּדָה־זָרָה וְכִיּוֹצֵא, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (יחזקאל כו, ב): "אִמְלֹאָה הַחֲרָבָה", "כְּשִׁזְיָה קָם זֶה נוֹפֵל" וכו'. (רש"י בְּרֵאשִׁית כה, כג - עַל־פִּי פְסָחִים מ.ב. מְגַלָּה ו). - כִּי עַקֵּר קִיּוּם וְחִזּוֹק 'אֱמוּנוֹת כְּזָבוֹת', הוּא מִ'נִּפְלֵת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָּׁה'. - וְכַשִּׁמְעֵלִין הָאֱמוּנָה הַנְּפוּלָה, מִזֶּה נַעֲשִׂין 'גְּרִים' וכו'.

"וַיֵּצֵא הָרֵאשׁוֹן אֲדָמוּנִי כְּלוֹ כְּאֲדַרְת שֹׁעַר, וַיִּקְרָאוּ שְׁמוֹ עֲשׂוֹ" (בְּרֵאשִׁית כה, כה) - "מִלָּא שֹׁעַר, כְּטִלִּית שֶׁל צִמְר" (רש"י) - וְעַנְיֵן 'קִלְפַת עֲשׂוֹ הַרְּשָׁעִי' -

ט. ח"א ה, בִּגְדִידָה - כָּל הַחֲסוּדוֹת שִׁישׁ לְאָדָם, הֵן בְּפִרְנֶסָה הֵן בְּבִרְיָאוֹת הַגּוֹף וכו'. - כָּלָם אִי־אֲפָשָׁר לְהַשְׁלִימָם, כִּי־אִם עַל־יְדֵי הַצְּדִיק וְהַרְבֵּי־הָאֱמֶת שֶׁנִּלְוָה אֵלָיו. כִּי שְׁלֵמוֹת הַחֲסוּדוֹת הוּא עַל־יְדֵי 'אֲנָחָה' וכו', שֶׁעַל־יְדֵי מִמְשִׁיכֵין הַרְּוַח־חַיִּים לְהַשְׁלִים הַחֲסוּדוֹן שֶׁמִּתְאַנֵּחַ עֵלָיו. אֲבָל זֶה הַרְּוַח־חַיִּים לְהַשְׁלִים הַחֲסוּדוֹן, מְקַבְּלִין רַק מִהַצְּדִיק וְהַרְבֵּי שֶׁבְּדוֹר שֶׁדְּבוּק בִּתְוֹרָה, שֶׁשֵּׁם הַרְּוַח־חַיִּים. [עַל־פִּי 'קַצוֹר לְקוּטֵי־מוֹהַר"ו].

וְהַמְתַּנַּגְּדִים וְהַרְּשָׁעִים הַחוֹלְקִים עַל הַצְּדִיקִים אֲמִתִּיִּים - הֵם מְקַבְּלִים הַרְּוַח־חַיִּים שְׁלָהֶם מִהַרְבֵּי דְקַלְפָּה. כִּי יֵשׁ רַב' בְּקַלְפָּה וְסִטְרָא־אֲחָרָא, כְּנֶגֶד הַרְבֵּי דְקַדְשָׁה - וְהוּא בְּחֵינַת 'עֲשׂוֹ', כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (בְּרֵאשִׁית לג, ט): "יֵשׁ לִי רַב". - וְהוּא בְּחֵינַת (בְּרֵאשִׁית לו, מ): "אֲלוֹפֵי עֲשׂוֹ", וְכְמוֹ שֶׁתִּרְגַּם אוּנְקֵלוֹס: "רַבְרַבִּי עֲשׂוֹ", בְּחֵינַת הַרְבֵּי דְקַלְפָּה, וּמֵהֶם מְקַבְּלִין הַרְּשָׁעִים הַרְּוַח. - וְהוּא בְּחֵינַת 'רוּחַ הַטְּמָאָה', בְּחֵינַת 'רוּחַ סַעְרָה', כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (שָׁם כז, יא): "הֵן עֲשׂוֹ אֲחִי אִישׁ שֹׁעַר" - וְעַל־כֵּן הַרְּוַח שְׁלָהֶם גָּדוֹל וְתַקִּיף לְפִי שְׁעָה, כְּמוֹ 'רוּחַ־סַעְרָה' שֶׁהוּא גָּדוֹל בְּשַׁעְתּוֹ.

אֲבָל הוּא רַק לְפִי שְׁעָה, וְלִבְסוּף פְּלָה וְנִגְאָב, וְיִמְסַעֵר גּוֹפִיָּה וְנִשְׁמַתִּיָּה שֶׁל הַנְּאֻחָזִים בּוֹ. - וְעַל־כֵּן הַרְּשָׁעִים וְהַחוֹלְקִים עַל צְדִיקִים, "בְּחֵינָהֶם קְרוּיִים מִתִּים" (בְּרֵכוֹת יח:). - כִּי אִין לָהֶם רְוַח־חַיִּים הָאֲמִתִּי דְקַדְשָׁה, שֶׁנִּמְשָׁד רַק עַל־יְדֵי 'צְדִיקֵי אֱמֶת' דִּיקָא.

וְזֶהוּ בְּחֵינַת 'שְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת' וכו'. - וְהֵינּוּ (שְׁמוֹת לד, ו): "וְרַב חֶסֶד וְאֱמֶת", שֶׁמְקַבְּלִין הַרְּוַח־חַיִּים, מִהַצְּדִיק 'רַב דְּקַדְשָׁה', שֶׁהוּא 'רַב חֶסֶד' - הַפֶּה 'עֲשׂוֹ', רַב דְּקַלְפָּה, שֶׁהוּא "אֲדָמוּנִי" (בְּרֵאשִׁית כה, כה), תַּקְּףָה הַדִּין.

וְהִינוּ (שם): "נִצַּר חֶסֶד לְאֵלִים" - "לְאֵלִים", זֶה בְּחִינַת "אֵלּוֹפֵי עֲשׂוֹ", "רִבְרָבֵי עֲשׂוֹ", שֶׁהֵם רַב דְּקַלְפָּה. - וְזֶהוּ: "נִצַּר חֶסֶד" - ש'חֶסֶד, בְּחִינַת הַרְבֵּה דְקַדְשָׁה, 'נוצֵר' וּמְתִיק בְּחִינַת "אֵלּוֹפֵי עֲשׂוֹ", "רִבְרָבֵי עֲשׂוֹ" וְכוּ'.

וְזֶהוּ בְּחִינּוֹת 'אַרְבַּע צִיצִית', שֶׁהֵם בְּחִינַת הַרְוַח־חַיִּים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יחזקאל לו, ט): "מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בָּאִי הַרוּחַ" - שְׁעִלְיֵי־זֶה מְכַנְיַעֵן הַרְוַח־סַעְרָה, הַרְוַח' שֶׁל ה'מִתְנַגְדִּים' הַחוֹלְקִים עַל הַצְּדִיקִים אֱמִתִּיִּים, שֶׁמְשִׁיבִין אֲרִיכַת הַרוּחַ שֶׁלָּהֶם מֵהַרְבֵּה דְקַלְפָּה, בְּחִינַת: "עֲשׂוֹ אִישׁ שְׁעֵר". - וְעַל־כֵּן 'צִיצִית' הוּא לְשׁוֹן 'שְׁעֵר', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שם ת, ג): "וַיִּקְחֵנִי בְּצִיצַת רֹאשִׁי" - כִּי עַל־יָדָם נִכְנַע "עֲשׂוֹ אִישׁ שְׁעֵר", בְּחִינַת 'רוּחַ סַעְרָה'.

וְזֶה בְּחִינַת 'טְלִית לָבָן', "שֶׁנִּתְעַטָּה הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא וְסֹדֵר שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת" (ראש־הַשָּׁנָה יז), כִּי ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת', הֵן בְּחִינּוֹת הַרְוַח־חַיִּים דְּקַדְשָׁה (ע"ד בְּפָנִים). - וְזֶהוּ בְּחִינַת 'טְלִית', שֶׁהוּא 'אַרְבַּע כַּנְפוֹת', בְּחִינּוֹת "הַרוּחַ מֵאַרְבַּע רוּחוֹת" כְּנ"ל. - וְהִינוּ 'טְלִית לָבָן' - הַפֶּךְ בְּחִינּוֹת 'רוּחַ דְּקַלְפָּה', בְּחִינַת 'עֲשׂוֹ', שֶׁהוּא "אֲדַמוּנֵי כֹלֹ כַּאֲדַרְתַּ שְׁעֵר" (בראשית כה, כה), וּפִרְשׁ רַש"י: "כְּטְלִית". בְּחִינַת 'טְלִית דְּקַלְפָּה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'טְלִית אָדָם' - שֶׁמֶשֶׁם נִמְשָׁךְ הַרְוַח' שֶׁל הַרְשָׁעִים.

וְעַל־יְדֵי 'טְלִית דְּקַדְשָׁה', בְּחִינַת 'טְלִית לָבָן', מְכַנְיַעֵן אוֹתוֹ - כִּי מִשֶּׁם נִמְשָׁךְ הַרְוַח־חַיִּים דְּקַדְשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים' כְּנ"ל.

וְעַל־כֵּן "נִתְעַטָּה הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא בְּטְלִית לָבָן" דִּיקָא וְכוּ' - כִּי עַל־יְדֵי 'טְלִית דְּקַדְשָׁה', בְּחִינּוֹת 'מִקְוֵה', בְּחִינַת הַרְוַח־חַיִּים, בְּחִינּוֹת (קהלת א, ו): "סוֹבֵב סֹבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ" - נִכְנַע 'טְלִית דְּקַלְפָּה', בְּחִינַת הַרְוַח דְּקַלְפָּה' וְכוּ'.

וְזֶהוּ (בְּבַר־פְּתָרָא ע"ג): "דִּהוּ דָמוֹ כְּמִבְסָמִי" [וְהִיוּ פְּנִיָּהֶם צְהוּבוֹת כְּשִׁתּוּנֵי יוֹן], פִּרְשׁ רַש"בִּים: "כְּשִׁתּוּנֵי יוֹן". בְּחִינַת "עֲשׂוֹ אֲדַמוּנֵי", שֶׁהוּא הַרְבֵּה דְקַלְפָּה - אֲשֶׁר מִשֶּׁם מְקַבְּלִין הַרְשָׁעִים הַרְוַח־חַיִּים שֶׁלָּהֶם לְהַשְׁלִים הַחֶסְרוֹן.

י. ח"א טז - תְּרִין אֲמִין עֲשׂוֹ וַיִּשְׁמַעֲאֵל, אֲנוּן 'תְּרִין עֲנָנִין דְּמַכְסִּין עַל הָעֵינָיִן" (זֶהר פִּנְחָס רנב), שְׂאִין [הָעֵינָיִם] יְכוּלִין לְהַאִיר תְּמִיד בְּבְּחִינַת 'שֶׁמֶשׁ'. וּבְשִׁבִיל זֶה צָרִיךְ הַצְּדִיק לְבַטֵּל דְּבִקּוּתוֹ, כִּדִּי שְׂלֵא יִתְגַּבְּרוּ הָאֲמִין עֲשׂוֹ וַיִּשְׁמַעֲאֵל עַל עֵינָיו, וַיִּתְבַּטֵּל חִסְיוֹשְׁלוֹם חֲכָמָתוֹ לְגַמְרֵי. - אֲבָל עַל־יְדֵי תְּרִין מְשִׁיחִין שְׂיִפּוּצוֹ מְעִינּוֹתֵיהֶם חוּצָה, וַיְהַפֵּךְ לְכֻלָּם "שְׂפָה בְּרוּרָה" (צְפַנְיָה ג,

ט) - אִז יִתְקַיֵּם (וַיִּשְׁעִיהָ ל, כו): "וְהָיָה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחַמָּה", וְאִז לֹא יִצְטָרֵךְ לְבַטֵּל מִדְּבִקּוּתוֹ. יא. ח"א ל, ו - 'עֲשׂוֹ, הוּא "בֵּן רָשָׁע" (שֶׁל הָאֲרֻבָּעָה בְּנִים, בַּהֲגָדָה שֶׁל פֶּסַח).

יב. ח"א נז, ו - עַל־יְדֵי הַצּוּם, אוֹיְבֵיו נּוֹפְלִים לְפָנָיו! - כִּי עַל־יְדֵי ה'פְּעַם' הֵבֵא מַח'כְּבֵד, בְּחִינַת: "כְּבֵד פּוֹעֵם" (בְּרֻכּוֹת סא): - נִתְעוֹרֵר הַמְּקַטְרֵג הַגְּדוֹל, שֶׁהוּא 'עֲשׂוֹ, הוּא 'אָדָם' - "שְׂאֵחִיזְתוּ ב'כְּבֵד" (זֶהר פִּנְחָס רלד. תְּקוּנַיִזְהָר נב. נג. קז): - וְהוּא "אֲדַמוּנֵי" (בְּרֵאשִׁית כה, כה), שֶׁהוּא בְּחִינַת 'כְּבֵד', שֶׁהוּא 'מְלֵא דָם'.

וּמִן ה'מְקַטְרֵג הַעֲלִיּוֹן, נִתְעוֹרְרִים וְנִשְׁתַּלְשְׁלִים 'מְקַטְרָגִים וְצָרִים' לְמַטָּה, עַל אָדָם הַפּוֹעֵם, וְשׁוֹלְטִים עָלָיו, וְאִינֶם יֵרָאִים מִלְּפָנָיו. כִּי עַל־יְדֵי ה'פְּעַם, נִדְמָה לָהֶם כְּבִהְמָה, בְּבְּחִינַת (תְּהִלִּים מט, יג): "נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמוּ".

כִּי עֵקֶר ה'מוֹרָא' שֶׁמְתִירָאִין מִן הָאָדָם, בְּבְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ט, ב): "וּמוֹרָאֲכֶם וַחֲתָכֶם" - אִינוּ אֵלָּא עַל־יְדֵי ה'צֵלֶם אֱלֹקִים" שֶׁבְּפָנֵי הָאָדָם (שָׁם א, כו), וְעַל־יְדֵי ה'צֵלֶם, ה'אָדָם' הוּא 'אָדָם'. - וְכַשֵּׁי "סֵר צֵלֶם" (בַּמִּדְבָּר יד, ט - אוֹתִיוֹת צֵלֶם), אִזִּי יוֹצֵא מ'גֵּדֵר אָדָם' ל'גֵּדֵר בְּהֵמָה, וְאִז 'סֵר מוֹרָאוֹ'.

וְעַל־יְדֵי ה'פְּעַם' - "אִם חָכֵם, הוּא חֲכָמָתוֹ מִסְתַּלְקָת" (פֶּסַחִים סו), וְאִז 'צֵלוֹ סֵר', וּפְנֵיו נּוֹפְלִים, בְּבְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ד, ו): "לִמָּחָה חָרָה לָךְ וְלִמָּחָה נִפְלוֹ פְּנֵיךְ". וְכַשֵּׁי אִין לֹא 'פְּנֵי אָדָם' - אִזִּי 'מוֹרָאוֹ סֵר', כִּי "נִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת" (תְּהִלִּים מט, יג), וְצָרִיו מְצָרִים לוֹ.

וְעַל־יְדֵי הַצּוּם וְה'תְּעִנִּית' - מִתְקַן אֶת 'פְּנֵיו', וּמְחַזֵּיר לְעֲצָמוֹ ה'חֲכָמָתוֹ, שֶׁהִיא 'צֵלְמוֹ' הַמְּאִיר ב'פְּנֵיו'. וְאִז הַכֹּל יֵרָאִים מִפְּנֵיו, וְאוֹיְבֵיו נּוֹפְלִים לְפָנָיו. 'לְפָנָיו' דִּיקָא - כִּי עֵקֶר נְפִילְתָם, מַחֲמַת ה'פְּנִים'.

כִּי עַל־יְדֵי הַצּוּם - נִכְנַע ה'כְּבֵד' לְפָנֵי ה'מַח'. כִּי בְיוֹם שְׂאָדָם אוֹכֵל, ה'כְּבֵד' נּוֹזֵן תְּחִלָּה, וְאַחֲרֵיכֵן שׁוֹלַח לְה'מַח'. נִמְצָא: בְיוֹם הָאֲכִילָה, הַגְּדִלָה וְהַמְּשַׁלָּה לְה'כְּבֵד'. וְכַשִּׁמְתַּעֲנָה, אִזִּי נּוֹזֵן ה'מַח' תְּחִלָּה, וְה'מַח' שׁוֹלַח מִזּוֹן אַחֲרֵיכֵן לְה'כְּבֵד'. וְנִכְנַע ה'כְּבֵד' לְפָנֵי ה'מַח', וְהַגְּדִלָה וְהַמְּשַׁלָּה לְה'מַח'. - וְזֶהוּ תְקוּן לְמַח שֶׁפָּגַם בְּתְחִלָּה בְּה'חֲכָמָה, שֶׁהִיא ה'מַח', שֶׁהִיא ה'צֵלֶם' הַמְּאִיר ב'פְּנֵיו' - שְׁעַל־יְדֵי הַצּוּם נִכְנַע ה'כְּבֵד', וְנִתְתַקַּן 'מַח הַחֲכָמָה, שֶׁהִיא ה'צֵלֶם', וּמְאִיר בְּפָנֵי אָדָם.

וְכַשִּׁנִּכְנַע ה'כְּבֵד', שֶׁהוּא 'רֹאשׁ הַמְּקַטְרָגִים' - אִזִּי נִכְנָעִים כֹּל הָאוֹיְבִים הָאֲחוּזִים בְּה'כְּבֵד'. אֲבָל כְּשִׁזּוֹכָה לְבְּחִינַת 'עֲנַג שְׁבַת' - אִז אִין צָרִיךְ ל'צוּם' - כִּי פּוֹעֵל בְּאֲכִילָתוֹ, מַח שֶׁפִּעֵל עַל־יְדֵי הַצּוּם,

הינו: "להשבית אויב" (תהלים ח, ג). **פי אכילת שבת,** קדש היא, "וכל זר לא יאכל קדש" (ויקרא כב, י) - ואז נכנע ה'פבד', ונתבטל כהו.

ועלידי הארות האבות' - זוכה ל'שבת', "להשבית אויב" - וזוכה ל'שלוש'. ומכניעים השונאים היונקים מ'שער ארם', בבחינת (תהלים סט, יג): "ישיחו בי ישבי שער" - **פי נכנע 'פבד פועס', שהיא "עשו אדום",** שהוא "באדרת שער" (בראשית כה, כה).

יג. ה"א עד - עשו' - הוא בחינת ה'סיגים' וה'פסלת' גמור, שמשתלשלין ויורדין מבחינת ה'דין'.

יד. ה"ב ה, יא - 'עונת המשפט' נעשה, עלידי בחינת 'תפלין רעים'. פי יש בחינת 'תפלין מחין' שיש בהם 'פסלת' - פי ה'תפלין מחין' נעשין עלידי שמעלין לחות ושמוננית הגוף מבחינת 'החתים בשרו' (ויקרא טו, ג), לבחינת 'חותם דקדשה', בחינת 'תפלין מחין'. - ויש 'לחות' שאריכין לצאת, בבחינת 'טפת עשו וישמעאל' - וכשמעלין בחינת אלו ה'שמוננית' אל ה'מח', אזי נתערב 'פסלת' בה'מחין' וה'תפלין', ועלידייזה נעשה 'קלקול המשפט', בבחינת (תבוק א, ד): "רשע מכתיר את הצדיק" - הינו: ה'פסלת' שמתערב ומסבב את ה'מח'.

טו. שיחות הר"ן פט - דע: שיש הבילות הבילות של עברות רחמנא-לצלו, פי "עברה גורת עברה" (אבות פ"ד מ"ב), הינו: כשאדם עובר עברה חסושלום, אזי 'עברה ראשונה' גורת אותו לעשות 'עברות אחרות' השיכים לה. וכן כשעושה עברה אחרת חסושלום, אזי גורת גם-כן עברות השיכים לה.

ומכל הבילה והבילה, נבראת פת אחת של מהבליים ומקטרגים (אבות פ"ד מ"א). והמהבליים צועקים: "הב לנא חיי, הב לנא מזוני" [תן לנו חיים, תן לנו מזון]. פי הוא ה'בעל-עברה', הינו שהוא ה'בעל של העברה', וצריך לתן להם חיי ומזוני.

פי עברה הראשונה עשה בלי הכרה, וצריך בודאי לתן לה מזונות. ואפלו העברות האחרות השיכים לעברה הראשונה שנגדרו אחריה, צריך לתן להם גם-כן מזונות, ואף-על-פי שהיה כמו מכרח לעשותן, פי עברה הראשונה גררה אותן, פי יש להם טענה: "היה לך לעשות מצוה תקף אחר עברה הראשונה, והיתה המצוה מגנה עליו" - עליכן צריך לתן לכלם מזונות וחסות.

והתקון הוא: שילמד לעשות ולקיים ה'שלוש-עשרה מדות של רחמים וחסדים' - דהינו: שיהיה לו 'רחמנות', וירבה לעשות 'חסד', ויקים כל ה'שלוש-עשרה

מדות של רחמים'. ועלידייזה מעורר למעלה כל ה'שלוש-עשרה מדות העליונים של רחמים'.

ועלידייזה נכנעין ועוברין מהבליים שנעשו עלידי העברות, בבחינת (סליחות): "אל מלך יושב על פסא רחמים וכו', מוחל עונות עמו מעביר ראשון ראשון". הינו: שעלידי ה'שלוש-עשרה מדות של רחמים', מעביר הקדוש-ברוך-הוא עברות הראשונים שבכל הבילה והבילה.

ואזי שאר העונות שבהבילה, שבים אל השם-יתברך, והוא נותן להם חיות! - אך מאין הקדוש-ברוך-הוא נותן להם חיות!?

דע: פי יש בפטרא-אחרא בחינת 'ראשון לראשונים', בחינת 'אדום' שנקרא 'ראשון' (פסחים ה), כמו שכתוב (בראשית כה, כה): "ויצא הראשון אדמוני". - והוא בחינת 'ראשון לראשונים' - שהוא 'ראשון' לה'עברות הראשונים' הנ"ל - פי כלם נמשכים ובאים עלידי.

פי באמת לפי גדל קדשת ישראל, אין ראוי להם כלל לעשות עברות חסושלום, רק מחמת תקף הגלות שפובליים מהאמות עלידי מסיים וארנוניות, מחמת זה באים לעברות. נמצא: שכל העברות נמשכים עלידי 'אדום', שאנו מסורים בגלות אצלו, והוא בחינת 'ראשון לראשונים' כנ"ל.

ועליכן הקדוש-ברוך-הוא נותן העונות עליו, ונמשך להם חיות ממנו. - וזה בחינת (תהלים סט, כה): "תנה עון על עונם" - הינו: שהקדוש-ברוך-הוא נותן עליו העונות של ישראל, ונמשך להם חיות ממנו.

"וידו אחזת בעקב עשו" (בראשית כה, כו)

טז. ה"ב ה, א - כשהמוכיה אינו ראוי להוכיח, אזי לא די שאינו מועיל בתוכחתו, אף גם הוא מבאיש ריח של הנשמות השומעים תוכחתו וכו'. ועלידייזה מחליש נשמתם, ונפסק השפע מכל העולמות התלויים בהם. - אבל כשהמוכיה ראוי להוכיח, אזי אדרבא מוסיף ונותן ריח טוב בהנשמות עלידי תוכחתו וכו'. בבחינת ה'תוכחה של משה' וכו'.

פי עלידי 'קול המוכיח הראוי', נותן ריח טוב בהנשמות, בחינת 'מזונא דנשמתא', פי עקר יניקת ה'נשמה' היא מה'ריח' וכו'. פי יש 'מזונא דנשמתא' ו'מזונא דגופא', ועלידי 'מזונא דגופא', אכילה ושתייה, נחלש 'מזונא דנשמתא', ומגדילין בחינת 'עקב דסטרא-אחרא', בבחינת (תהלים מא, י): "אזכל לחמי הגדיל עלי עקב" - פי עלידי האכילה נתחזקין ה'עקבים' וה'רגלין'.

וְאִזּוּ פִּשְׁתַּגְדֵּל חֲסִיּוֹשְׁלוֹם עֶקֶב דְּסִטְרָא־אֲחֵרָא - נַחֲלֵשׁ חֲסִיּוֹשְׁלוֹם בְּחִינַת עֶקֶב דְּקַדְשָׁה, שֶׁהוּא בְּחִינַת (מְשָׁלִי כב, ד): "עֶקֶב עֲנֹוה יִרְאֵת ה'", שֶׁהִיא בְּחִינַת יְרִיחַ/בְּבִחִינַת (ישעיה יא, ג): "וְהִרְיָחוּ בִּירְאֵת ה'", שֶׁהוּא מְזוּנָא דְנִשְׁמָתָא.

וְהִתְקוֹן לְזֶה: הוּא עַל־יְדֵי בְּחִינַת 'קוֹל', בְּחִינַת 'קוֹל' הַמְשַׁקָּה אֶת הַגֶּן שְׁשֵׁם גְּדָלִים כָּל הַרְיָחוֹת וְהִירְאוֹת, בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ג, י): "אֵת קוֹלְךָ שָׁמַעְתִּי בְּגֶן וָאֵירָא". כִּי זֶה ה'קוֹל', מְשַׁקָּה אֶת הַגֶּן, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה גְּדָלִים שֵׁם כָּל ה'רִיחוֹת', שֶׁהֵם בְּחִינַת 'יִרְאָה', בְּחִינַת מְזוּנָא דְנִשְׁמָתָא וְכוּ'. כִּי עַל־יְדֵי־זֶה ה'קוֹל' נִכְנַע בְּחִינַת עֶקֶב דְּסִטְרָא־אֲחֵרָא - כִּי זֶה ה'קוֹל' הוּא בְּחִינַת (שֵׁם כז, כב): "הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב".

וְעַל־כֵּן זָכָה יַעֲקֹב לְבְּחִינַת ה'רִיחַ', בְּבְּחִינַת (שֵׁם שֵׁם, כז): "רִיחַ רִיחַ בְּנֵי פְרִיחַ שְׂדֵה" הַנֶּאֱמָר ב'יעֲקֹב' - וְהוּא מְכַנִּיעַ עֶקֶב דְּסִטְרָא־אֲחֵרָא, בְּבְּחִינַת (שֵׁם כה, כו): "וַיִּדּוּ אוֹהֲזוֹת בַּעֲקֵב עֲשׂוּ".

וְזֶה ה'קוֹל' הוּא בְּחִינַת 'קוֹל' הַמּוֹכִיחַ הָרְאוּי' הַנִּלְ, בְּבְּחִינַת (ישעיה נח, א): "הָרֵם בְּשׁוֹפָר קוֹלְךָ וְהַגֵּד לְעַמִּי פִּשְׁעֵם" וְכוּ'. - וְהוּא בְּחִינַת 'קוֹל' הַגְּנוּן' שֶׁל ה'שִׁיר שִׁיתַּעַר לְעֵתִיד' כְּשִׁיחַדֵּשׁ אֶת עוֹלָמוֹ.

וְזֶהוּ (בְּרֵכּוֹת נד, ד): "וּמַחִיָּה בְּקַרְסֻלָּה וְקַטְלָה" [וְהִכָּה מֹשֶׁה רַבְּנֵי לַעֲזוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׂן בְּקַרְסוּלוֹ, וְהִרְגוּ] - שֶׁהִכָּה וְהַכְנִיעַ עֶקֶב דְּסִטְרָא־אֲחֵרָא, עַל־יְדֵי בְּחִינַת 'קוֹל' הַגְּנוּן' הַנִּלְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'קוֹל יַעֲקֹב' - שֶׁהוּא מְכַנִּיעַ עֶקֶב דְּסִטְרָא־אֲחֵרָא, בְּבְּחִינַת: "וַיִּדּוּ אוֹהֲזוֹת בַּעֲקֵב עֲשׂוּ" כְּנִלְ.

"וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אֱהָלִים" (בְּרֵאשִׁית כה, כז)

יז. ה"א א - נִמְצָא לְהִלְךְ בַּפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית כה, לד): "וַיִּבְזוּ עֲשׂוּ אֶת הַבְּכָרָה".

יח. ה"א ו, היז - מֹשֶׁה הוּא בְּחִינַת נִקְדָּה הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁל הָאֱלֹ"ה, וְיִהוֹשֻׁעַ הוּא בְּחִינַת נִקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה שֶׁל הָאֱלֹ"ה, וְהוּא שְׁבַתוֹף הָאֱלֹ"ה, הוּא ה'רְקִיעַ', הוּא בְּחִינַת הָאֱהָל, כְּמוֹ שְׁבַתוֹב (שְׁמוֹת לג, יא): "וַיִּהְיוּשַׁע בֶּן נוּן לֹא יָמִישׁ מִתּוֹךְ הָאֱהָל". וְאֱהָל הוּא רְקִיעַ', כְּמוֹ שְׁבַתוֹב (ישעיה מ, כב): "וַיִּמְתָּחֶם כָּאֱהָל לְשַׁבַּת" וְכוּ'.

וְזֶה פְּרוּשׁ: "אֵת גְּאוֹן יַעֲקֹב" (תְּהִלִּים מז, ה - עֵינ שֵׁם בְּפָנִים פְּרוּשׁ כָּל הַפְּסוּק) - זֶה בְּחִינַת יָא"ו שְׁבַתוֹף הָאֱלֹ"ה, בְּחִינַת אֱהָל, בְּחִינַת 'אוֹר' שֶׁמֹּשֶׁה מְאִיר לְיִהוֹשֻׁעַ - כְּמוֹ שְׁבַתוֹב (בְּרֵאשִׁית כה, כז): "וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אֱהָלִים".

וְהוּא עֵינָן שְׁאֲמָרוּ חַז"ל (סְנַהֲדְרִין כ): "שְׁקֵדִים פְּנִיסַת יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ, הִזְהִירוּ לְקִיָּם שְׁלֹשׁ מִצְוֹת: א) לְהַכְרִית זְרַעוֹ שֶׁל עַמְּלֶק. ב) וּלְבַנּוֹת לָהֶם בַּיִת הַבְּחִירָה. ג) וּלְמַנּוֹת מֶלֶךְ".

א) "לְהַכְרִית זְרַעוֹ שֶׁל עַמְּלֶק" - הִיא בְּחִינַת 'יְהוֹשֻׁעַ', נִקְדָּה הַתַּחְתּוֹנָה - כִּי עֶקֶר מְחִינַת עַמְּלֶק' תְּלוּי ב'יְהוֹשֻׁעַ', כְּמוֹ שְׁבַתוֹב (שְׁמוֹת יז, ט): "צֵא הֲלָחֶם בַּעֲמַלְק".

ב) "וּלְבַנּוֹת בַּיִת הַבְּחִירָה" - הוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה, נִקְדָּה הַעֲלִיּוֹנָה - כִּי "מִי שִׁישׁ בּוֹ דְּעָה, כָּאֱלוֹ נִבְנָה בַּיִת" הַמְּקֻדָּשׁ ב'יָמָיו" (בְּרֵכּוֹת לג), וְיִהוֹשֻׁעַ הוּא בְּחִינַת ה'דַּעַת' (זֶהר פְּקוּדֵי רַבָּא).

ג) "וּלְמַנּוֹת מֶלֶךְ" - הוּא בְּחִינַת רְקִיעַ', הוּא שְׁבַתוֹף הָאֱלֹ"ה' - כְּמוֹ שְׁבַתוֹב (בַּמְדָּבָר כד, יז): "דָּרַךְ כּוֹכַב מִיַּעֲקֹב", שְׁקָאֵי עַל 'שִׁיקוּם מֶלֶךְ מִיַּעֲקֹב', וְ"דָרַךְ כּוֹכַב" הוּא בְּחִינַת רְקִיעַ', שִׁישׁ בּוֹ 'כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת'. וְהֵינּוּ: "מִיַּעֲקֹב" - כִּי "יַעֲקֹב אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אֱהָלִים", בְּחִינַת רְקִיעַ', כְּמוֹ שְׁבַתוֹב: "וַיִּמְתָּחֶם כָּאֱהָל" כְּנִלְ - כְּמִבְּאֵר בְּזֶהר (אֲחֵרֵי סו: וְעוֹד): "שִׁיעֲקֹב הוּא בְּחִינַת יָא"ו" [בְּחִינַת (וַיַּקְרָא כו, מב): "וַיִּזְכַּרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב"] - כִּי 'שְׁלֹשׁ מִצְוֹת' אֱלוֹ, הֵם בְּחִינַת תְּשׁוּבָה.

יט. ה"א כג, אד - אֱלוֹ הַנוֹפְלִים ב'תְּאוֹת־מְמוֹן', וְאֵינֶם מְאִמִּינִים שֶׁהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יְכוֹל לְפָרְנֵס הָאָדָם בְּסִבָּה קְלוּה, וְרוֹדְפִים אַחַר פְּרִנְסָתָם בִּיגִיעוֹת גְּדוּלוֹת, וְהֵם "אוֹכְלֵי לֶחֶם בַּעֲצָבוֹן" (עַל־פִּי תְּהִלִּים קכז, ב), כְּמוֹ שְׁבַתוֹב (בְּרֵאשִׁית ג, יז): "בַּעֲצָבוֹן תֹּאכְלֶנָּה", וְ"עֲצָבוֹת" הוּא מְרֵה־שְׁחוּרָה' - אֱלוֹ בְּנֵי־אָדָם נִקְשָׁרִים ב'פָּנִים דְּסִטְרָא־אֲחֵרָא, 'אֲנַפִּין חֲשׂוּכִין, מְרֵה־שְׁחוּרָה, בְּחִינַת עֲבוֹדַת־אֱלִילִים, "אֱלֹקִים אַחֲרִים", בְּחִינַת מִיתָה'.

אָבֵל אֱלוֹ בְּנֵי־אָדָם שְׁמִשְׁאָם וּמִתְנַם בְּאִמּוֹנָה - הֵם דְּבָקִים ב'אוֹר־הַפָּנִים' דְּקַדְשָׁה, 'אֲנַפִּין נְהוּרִין, בְּחִינַת 'חַיִּים', כְּמוֹ שְׁבַתוֹב (מְשָׁלִי טז, טו): "בְּאוֹר פָּנֵי מֶלֶךְ חַיִּים", בְּחִינַת 'שְׂמֵחָה', כְּמוֹ שְׁבַתוֹב (תְּהִלִּים טז, יא): "שִׁבְעַת שְׂמֵחוֹת אֶת פְּנִיךָ". וְכֹתִיב (בְּרֵאשִׁית מה, כז): "וַתַּחֲי רֹחַ יַעֲקֹב" - כִּי אֵין "אִמּוֹנָה כְּלָא אִמַּת" (זֶהר בְּלֶק קצח): "וְאִמַּת הוּא אוֹר־הַפָּנִים".

וְזֶה שְׁאֲמָרוּ חַז"ל (שְׁבַת לג: עַל בְּרֵאשִׁית לג, יח): "וַיִּתֵּן פְּנֵי הָעֵיר - חַד אָמַר: מִטְּבַע תִּקֵּן לָהֶם, וְחַד אָמַר: מְרֵה־צְאוֹת תִּקֵּן לָהֶם". - הֵינּוּ הַךְ וְלֹא פְּלִיגִי, כִּי 'יעֲקֹב' הוּא בְּחִינַת אִמַּת, כְּמוֹ שְׁבַתוֹב (מִיכָה ג, ט): "תִּתֵּן אִמַּת לְיַעֲקֹב"; וְהוּא בְּחִינַת 'אוֹר־הַפָּנִים'. וְתִכְף כְּשִׁבָא, נִתְתַּקֵּן אִמּוֹנָה. - וְזֶה: "מִטְּבַע תִּקֵּן" - שֶׁתִּקֵּן 'תְּאוֹת־מְמוֹן'. וְכִשְׁתַּקֵּן 'תְּאוֹת־מְמוֹן', נִתְתַּקֵּן פָּנִים עֲבוֹדַת־אֱלִילִים. וְזֶה: "מְרֵה־צְאוֹת תִּקֵּן לָהֶם" - כְּמוֹ שְׁבַתוֹב

(שמות ב, ה): "ותרד בת פרעה לרחץ", ודרשו חז"ל (מגלה יג. סוטה יב): "לרחץ מגלולי בית אביה".

וזה: "ויחן פני העיר" - פני דיקא, שהיא פנים דסטרא אחרא, שהיא מטבע, הינו: תאות-ממון - כי כל עבודות-זרות תחובים ב'ממון'.

וזה בחינת (בראשית כה, כז): "יעקב איש תם" - כי על-ידו: "ויחן פני העיר" - על-ידו תקון המטבע' בנ"ל.

וזה בחינת מזוזה וכו' - על-ידי מזוזה נתבטל הקמדת הממון' וכו'. - וזה שאמרו רז"ל (שבת קג: מנחות לד. - על דברים ו, ט): "וכתבתם [וכתבתם] - שיהא כתיבה תמה". - וזה בחינת (בראשית כה, כז): "יעקב איש תם" - כי על-ידו: "ויחן פני העיר" (שם לג, יח), שעל-ידו תקון המטבע'.

כ. ח"א כט, גיה - לפי הלאתעשה שעוברים, פן מעוררין וגורמין דם נדה' לה'שכינה', וגורמין אפרשותא בין קדשא-ברין-הוא ושכינתה חס-ושלום. - בכך צריך להמתיק ה'דמים' האלו, הינו: לתקן ה'לאוין' שהם ה'גידין', ולהמשיך להם 'לבנונית'.

ולתקן כל העברות בפרטיות - הם רבים מאד וכבד על האדם, ואי-אפשר לתקן אותם, כי יש דקדוקים ופרטים רבים בכל לאו וקאו. על-פן צריך לתקן 'תקון הכללי' שהוא 'תקון הברית', ועל-ידי-זה יתתקנו ממילא כל הלאוין שעבר.

ואז על-ידי 'תקון הברית', שהוא 'כלליות הגידין' - נתתקן ממילא כל הלאוין שעבר, ונמשך להם 'לבנונית', בבחינת: "דם נעפר ונעשה חלב" (בכורות: נדה ט. - ועל-שם זה נקרא ה'ברית-קדש', 'שד"י' (זהר פנחס רנז), על-שם "ששדי יורה פחץ" (חגיגה טו. נדה מג). 'לבנונית' ו'תקונים' לכל פרט ופרט כפי צרכו, ואפלו למקומות הצרים והדקים שאי-אפשר לבוא לשם שום תקון כי אם על-ידי 'תקון הכללי'.

ועל-שם זה נקרא 'ברית': "זהר הרקיע" (דניאל יב, ג) - כי קדם התקון, אזי ה'רקיע' הוא בבחינת (איוב כ, כז): "יגלו שמים עונו". ואחר התקון, אזי 'מזהיר' ומטהר את ה'רקיע', בבחינת: "לשון של זהורית' שמלבין עונותיהן" (יומא סח:).

ו'יעקב' שהמשיך 'לבנונית', בבחינת (בראשית ל, לז): "מחשף הלבן", על-ידי 'תקון-הכללי', כמו שכתוב (שם מט, א): "ראשית אוני" - נאמר בו (שם כה, כז): "יושב אהלים" - הינו בחינת 'שמים', כמו שכתוב (ישעיה מ, כב): "וימתחם פאהל לשבת", הינו בחינת: 'דרך הנשר בשמים' (משלי ל, יט), בחינת: "זהר הרקיע"

(דניאל יב, ג), בחינת: "לשון של זהורית' שמלבין עונותיהן" והדמים של שם"ה גידין, בבחינת (ישעיה א, יח): "אם יאדימו כתולע כצמר יהיו".

כא. ח"א ל, ו - 'יעקב' הוא בחינת 'בן תם' (של ה'ארבעה בנים, בהגדה של פסח), כמו שכתוב (בראשית כה, כז): "ויעקב איש תם".

"ויאהב יצחק את עשו, כי ציד בפיו" (בראשית כה, כח)

כב. ח"א ט, ג; ח"א קיב - כשאדם עומד להתפלל אזי באים מהשבות-זרות וקלפות ומסבבין אותו, ונשאר בהשך, ואינו יכול להתפלל. ותכלית התקנה לזה: שתגרא ש'יצאו הדבורים מפיך באמת, ועל-ידי ה'תבה' היוצאת מפיך באמת, היא תשים לך פתח בחשך שאתה 'נצוד' בו, ותזכה להתפלל היטב.

וזה (בראשית ו, טז): "ויפתח התבה בצדה תשים" - הינו: ה'תבה' היוצאת באמת, היא תשים לך 'פתח' בחשך שאתה 'נצוד' בו. וזה: "בצדה" - הינו: הקלפה ה'צד ציד', כמו שכתוב (שם כה, כח): "כי ציד בפיו" - הינו: היצירה-הרע והסטרא-אחרא.

הינו: שה'תבה' היוצאת באמת, היא תשים לך 'פתח' בחשך שאתה 'נצוד' בו, בהסטרא-אחרא והחשך המסבבין מכל 'צד'. כלומר: שאתה צריך לזהר לעשות 'פתח' מכון ממש 'בצדה', כנגד הסטרא-אחרא שנקראת 'צדה' - כמו התגברות ה'צדה' ו'הסטרא-אחרא', פן לפי זה מכון ממש אתה צריך לעשות 'פתח התבה', הינו: 'דבורי אמת'.

כג. הני מזהרין שעה - והיה אברהם אבינו עוסק בזה הרבה לגלות האמונה הקדושה בעולם. והיה מחבר ספרים הרבה מאד על זה, אלפים ספרים. והיו לו בנים הרבה. ומסתמא מאחר שהיו בניו, היו פלם הולכים בדרך הישר, כי אפלו "ישמעאל עשה תשובה" (בבא-בתרא טז:). אך אחר-כך בשרצה להשאיר ספריו וחכמתו בעולם, היה חוקר ומתבונן בעצמו למי מבניו יניח ספריו וחכמתו - עד שנספם אצלו להניח הכל ליצחק אבינו, ומסר לו הכל (בראשית כה, ה) - ויתן אברהם את כל אשר לו ליצחק).

ואחר-כך היה 'יצחק' גם-פן הולך בדרך זה, והיה "מגיד גם-פן גרים הרבה" (בראשית-רבה פד, ד), וחבר גם-פן ספרים הרבה מאד בענין חזק האמונה הקדושה. והיה מתבונן גם-פן למי מבניו יניח ספריו וחכמתו, כי גם 'עשו' הוטב בעיניו והטעה אותו עד שהיה אוהבו, כמו שכתוב (בראשית כה, כח) "ויאהב יצחק את עשו כי ציד בפיו", כמו שפרש רש"י: "שהיה מרמה את אביו בדבריו, והיה שואלו: אבא איך מעשרין את המלח"

וכו' (בראשית ירכה סג, י; תנחומא תולדות ח). - אַבְל אַה־עֵלִי פִי־כֹן הַתְּבוּנָן יִצְחָק בְּדַעְתּוֹ, עַד שֶׁנִּתְבָּרַר לֹא: שֶׁהֶעֱקַר הוּא יַעֲקֹב, וּמִסֵּר לֹא הִפְלֵל. - וְכֵן יַעֲקֹב הָיָה גַם־כֵּן עוֹסֵק בְּזֶה וְכוּ'.

"הַלְעִיטְנִי נָא" (בראשית כה, ל)

כד. חיי מוהר"ן תקטו - הזהיר רבנו ז"ל: שֶׁלֹא לֵאכֹל בְּהַלְעָטָה, הֵינּוּ בְּמַהֲרֵי הַדָּרָךְ גִּרְגָרִין - כִּי זֶהוּ בַחֲנִינָה (בראשית כה, ל): "הַלְעִיטְנִי נָא!" - רַק לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לֵאכֹל בְּמַתִּינּוֹת בִּישׁוּב־הַדַּעַת וּבְדָרֶךְ־אַרְץ - כְּדָרֶךְ שְׂאוּכְלֵי בְּדָרֶךְ־אַרְץ כְּשִׁישׁוּב אָדָם חָשׁוּב עַל הַשְּׁלָחוֹ, כִּד יֵאכֹל תְּמִיד אֶפְלוֹ כִּשְׂאוּכֵל לְבָדוּ.

כה. לקוטי עצות, אכילה א (על פי לקוטי מוהר"ן ח"א יז, ב) - עַל־יְדֵי אֲכִילָה בְּפִשְׁרוֹת כְּרֹאֵי, שְׂאוּכֵל בְּמַתִּינּוֹת, וְאֵינוֹ אוֹכֵל בְּדָרֶךְ הַלְעָטָה - נִתְתַּקֵּן הַשֶּׁכֶל, וְנִכְנַע הַפְּסִילוֹת. אַבְל כְּשְׂאוּכֵל כְּזוֹלֵל וְסוֹבָא, עַל־יְדֵי־זֶה מִתְגַּבֵּר הַפְּסִילוֹת עַל הַשֶּׁכֶל, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִחְשָׁד אֶצְלוֹ אוֹר הַצַּדִּיק, וְאֵינוֹ יוֹכֵל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ יִרְאָה וְאֶהְבֶּה.

כו. שיח־שרפיי קדש ח"ב י; יב - רבנו ז"ל אָמַר: לְבָרַר וּלְדַקְדַּק בְּאוֹכֵל, מַה טוֹב וְטָעִים וּמַה לֹא, זֶה נִקְרָא 'תְּאוֹת־אֲכִילָה'! [פְּרַעֲפַעֲנִדְעוּעוּן אִין עֶסֶן זְוָאס יָא אוּן זְוָאס נִישְׁט, דָּאס הֵייסט 'תְּאוֹת־אֲכִילָה'].

גם אמר רבנו ז"ל: זֶה שֶׁהָאָדָם אוֹכֵל מִמָּה שֶׁרַחֲזַק מִמֶּנּוּ, וְלֹא מִהַמְּנַח וְהַמְּגִשׁ לְפָנָיו - גַּם זֶה נִקְרָא 'תְּאוֹת־אֲכִילָה'! [אִז מַעַן עֶסֶט פּוּן וּוייטער, דָּאס אִז אויך 'תְּאוֹת־אֲכִילָה'] - כִּי צָרִיךְ הָאָדָם לֵאכֹל בְּמַתִּינּוֹת וּבְנַחַת, מִהַמְּנַח קְרוֹב וְסִמוּךְ לוֹ [עֶסֶן נַעֲבֵן זִיד].

"וַיִּמְכַר אֶת בְּכֹרְתוֹ לַיעֲקֹב וְגו' וַיִּבְזֶה עֵשׂוֹ אֶת הַבְּכֹרָה" (בראשית כה, לג'ד)

כז. ח"א א - אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיךְ תְּמִיד לְהַסְתַּפֵּל בְּהַשְּׁכָלִי שֶׁל כָּל דָּבָר, וּלְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ אֶל הַחֲכָמָה וְהַשְּׁכָלִי שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר - בְּדִי שְׂאִיר לֹא הַשְּׁכָלִי שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר, לְהַתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ עַל־יְדֵי אוֹתוֹ הַדָּבָר. כִּי הַשְּׁכָלִי הוּא 'אוֹר גְּדוּלָּה', וּמֵאִיר לֹא בְּכָל דְּרָכָיו, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (קַהֲלַת ח, א): "חֲכָמַת אָדָם תָּאִיר פְּנֵיו" - וְהַחֲכָמָה וְהַשְּׁכָלִי הוּא הַחֲכָמָה שֶׁל כָּל דָּבָר, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (שָׁם ז, יב): "הַחֲכָמָה תְּחִיָּה" וְכוּ'.

וזוה בחינת יעקב - כִּי יַעֲקֹב זָכָה לְבְּכֹרָה, "שֶׁהוּא יִרְאֵשִׁית, שֶׁהוּא בַחֲנִינָה חֲכָמָה" (זֶהר מִשְׁפָּטִים קכא: תְּקוּנֵי־זֶהר ל), כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (תְּהִלִּים קיא, ח): "יִרְאֵשִׁית חֲכָמָה". - וְזֶה בַחֲנִינָה (בְּרַאשִׁית כז, לו): "וַיַּעֲקֹבֵנִי זֶה פְּעָמִים", וְתַרְגּוּם אוֹנְקֵלוֹס: "וְחִכְמָנִי". - וְזֶהוּ בַחֲנִינָה 'מְלָכוֹת דְּקַדְשָׁה' וְכוּ'.

אבל מי שאינו מקשר עצמו אל ה'שכל' וה'חכמה' וה'חיות' שיש בכל דבר - זה בחינת 'עשו' שבזה את ה'בכורה', כמו שכתוב (בראשית כה, לד): "וַיִּבְזֶה עֵשָׂו אֶת הַבְּכֹרָה", דְּהֵינּוּ: הַשְּׁכָלִי כְּנ"ל - בַּחֲנִינָה (מְשַׁלֵּי יח, ב): "לֹא יַחְפֹּץ כְּסִיל בְּתַבּוּנָה, כִּי אִם בְּהַתְּגַלּוֹת לְבוֹ". - וְזֶה בַּחֲנִינָה 'מְלָכוֹת הַרְשָׁעָה' וְכוּ'.

וצריך כל אחד לתן פח לבחינת 'מלכות דקדשה', להתגבר על 'מלכות דסטרא־אחרא'. ועל־ידי מה? - עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁהוּא עוֹסֵק בָּכָה. - וְאִזִּי מְקַבֵּל הַמְּלָכוֹת שֶׁהֵיא בַּחֲנִינָה 'נו"ך', 'חיות' מִן הַחֲכָמָה שֶׁהֵיא בַּחֲנִינָה 'ח"ת'. וְנִתְחַבֵּר וְנִתְקַשֵּׁר הַח' וְהֵנ', וְנַעֲשֶׂה "אוֹר הַלְּבָבָה כְּאוֹר הַחֲמָה" (ישעיה ל, כו) - וְ"כְשֶׁזֶה קָם זֶה נוֹפֵל" (רש"י בְּרַאשִׁית כה, כג - עַל־פִּי פְּסָחִים מַב), וְאִזִּי נוֹפֵל וְנִתְבַטֵּל 'מְלָכוֹת הַרְשָׁעָה', 'מְלָכוֹת דְּסִטְרָא־אֲחֵרָא'.

וזוהו (תְּהִלִּים קיט, א): "אֲשֶׁרֵי תְּמִימֵי דְרָךְ". - "אֲשֶׁרֵי" - לְשׁוֹן הַסְּתַפְּלוֹת. "תְּמִימֵי דְרָךְ" - בַּחֲנִינָה (בְּרַאשִׁית כה, כז): "יַעֲקֹב אִישׁ תָּם", שֶׁהוּא בַּחֲנִינָה הַשְּׁכָלִי כְּנ"ל. - הֵינּוּ: לְזָכוֹת לְהַסְתַּפֵּל עַל הַשְּׁכָלִי שֵׁישׁ בְּכָל דָּבָר, שֶׁהוּא בַּחֲנִינָה "יַעֲקֹב אִישׁ תָּם" - זֶה זוֹכִין עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה.

וזוהו: "הַהוֹלְכִים בְּתוֹרַת ה'" - כִּי עַל־יְדֵי שְׁלוֹמֵד תּוֹרָה בְּכָה - נוֹתֵן פֶּח לְמְלָכוֹת דְּקַדְשָׁה, בַּחֲנִינָה 'נו"ך', לְקַבֵּל מִן הַשְּׁכָלִי שֶׁהוּא בַּחֲנִינָה 'ח"ת'. - וְאִזִּי נַעֲשֶׂה 'ח"ן', וְנִתְקַבְּלִים דְּבָרָיו, וְנִתְעַלֶּה הַח"ן וְהַחֲשִׁיבוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְכָל הַתְּפִלוֹת וְהַבְּקָשׁוֹת נִתְקַבְּלִים.

"וְאֵהִיָּה עִמָּךְ וְאֲבָרְכָךְ" (בראשית כו, ג)

כח. ח"א כד, ז - בְּפִנְיֵימִיּוֹת בְּרַכָּאן, שֶׁהוּא דְקוֹת הַבְּרַכָּאן, נִתְבָּרֵךְ מֵהֶם הַמְּסַדֵּר וְהַמְּיַשֵּׁב אֶת הַשְּׁכָלִי, שֶׁהֵיא בַּחֲנִינָה 'כְּתָר', בַּחֲנִינָה (בְּרַאשִׁית כו, ג): "וְאֵהִיָּה עִמָּךְ וְאֲבָרְכָךְ".

"וַיִּשְׂאֲלוּ אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם לְאִשְׁתּוֹ, וַיֹּאמֶר אַחְתִּי הוּא וְגו'. וַיְהִי כִּי אָרְכוּ לוֹ שָׁם הַיָּמִים, וַיִּשְׁקַף אַבְיִמֶלֶךְ וְגו'. וַיִּזְרַע יִצְחָק בְּאֶרֶץ הַחֲוָה וַיִּמְצָא בַשָּׂנָה הַהוּא מֵאָה שְׁעָרִים וְגו'. וְכָל הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ עַבְדֵי אָבִיו בְּיַמֵּי אַבְרָהָם אָבִיו, סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים" (בראשית כו, זח"יב־טו)

כט. ח"א ס, ג - עַל־יְדֵי הַיִּרְאָה, זוֹכִין לְאִרְיִכוֹת־יָמִים, בַּחֲנִינָה 'זָקֵן', דְּהֵינּוּ: לְהַרְחִיב וּלְהֶאָרִיךְ יָמָיו בְּתוֹסְפוֹת קְדֻשָּׁה בְּכָל־פְּעַם, וּבְכָל יוֹם וְיוֹם, בְּבַחֲנִינָה (מְשַׁלֵּי י, כז) "יִרְאֵת ה' תוֹסִיף יָמִים".

ועל־ידייזה זוכין ל'עשירות' - כִּי הַיִּרְאָה שׁוֹמֵרֵת מִהַחֲפֹז שֶׁל עֲשִׂירוֹת, דְּהֵינּוּ עֲנִיּוֹת. כִּי יֵשׁ כְּפֹה מִיַּנִּי 'חוֹ שֶׁל שִׁקְר' וְכוּ'. וְכָל אֵלוֹ הַחֲנוּת שֶׁל שִׁקְר,

ב) ו'ענן' - זה בחינת 'יצחק', בחינת "השך ענן וערפל" (דברים ד, יא), בחינת (בראשית כז, א): "ותכהין עיניו מראת".

ג) ו'מן' - זה בחינת 'יעקב', בחינת (תהלים עח, עא): "לרעות ביעקב עמו".

ו'משה' שהיה כלול מ'אבות', נאמר בו (שמות ב, טו): "וישב משה על הבאר", וכתוב בה (שם כד, יח): "ויבא משה בתוך הענן"; וכתוב בה (שם טז, טז): "ויאמר משה אלהם, הוא הלחם". 'הוא' דיקא, קאי על 'משה' בעצמו - שבזכותו אכלו ה'מן'.

לכ. ה"א עד - פשה'מלכות' היא בבחינת 'צדק', כמו שכתוב: "צדק מלכותא קדישא" (פתיח אליהו, תקוני-זהר יז:). אז הוא בחינת 'מחין דקטנות', בחינת 'דינים' - שמשם נמשך ה'דין' של 'יצחק', שהוא בחינת 'השך', בחינת (בראשית כז, א): "ותכהין עיניו מראת" - שהוא בחינת 'ליכה', בחינת (שם א, ה): "ולחשך קרא לילה". וצריך כל אדם לילה מ'קטנות' ל'גדלות' וכו'.

לג. ה"א רה - תקון ל'מקרה-ליכה' רחמנא-לאכלן: לומר 'עשרה קפיטל תהלים' באותו היום - פי יש פה ב'אמירת תהלים', להוציא הטפה מהקלפה שלקחה אותה, כי 'תהלים' בגימטריא 'לילית' עם ה'חמש אותיות' של שמה, שהיא הממנה על זה (זהר בראשית יט: וישלח קסט: ועוד).

ויש פה בכל לשון ולשון של "העשרה לשונות שנאמר בהם ספר תהלים" (גמרא פסחים קיז, זהר אמור קא, תקוני-זהר כז), לבטל פה הקלפה הנ"ל. - כי 'אשרי' הוא לשון 'ראיה והסתכלות' - הפך הקלפה שעקר פחה מ'קלקול הראות', מבחינת (בראשית כז, א): "ותכהין עיניו מראת", בבחינות: "יהי מארת, חסר" (בראשית א, יד - הקדמת הזהר א: יא, יב: זהר בראשית יט: לג: ועוד), ודרשו רז"ל (תקוני-זהר פב:): "דא לילית". נמצא: שעקר פחה מ'קלקול הראיה' - ו'אשרי' שהוא לשון 'ראיה', היא הפך ממנה. - וכן 'משפיל' וכו'. - וכן 'הללויה' וכו'.

לד. ח"ב פב - 'משה רבנו', כל מה שעלה למעלה יותר עליונה, מצא שם אלקים, כמו שכתוב (שמות יט, א): "וימשה עלה אל האלקים". כי בגשמיות אנו רואים: שיש אדם שהוא למטה בדחקות, אזי הוא עובד השם ומפיר אותו. ובשנתעלה למעלה, שנתעשר, אזי שוכח בהקדושי-ברוך הוא וכו'.

והדבר תמוה - כי אדרבא, כל מה שאדם נתעלה ביותר, בודאי הוא יותר קרוב לאלקות, כי כל הטוב הוא אלקות, כמו שכתוב (תהלים קמה, ט): "טוב ה' לכל". ואנו רואים

באים על-ידי "הבל היפי", בבחינת (שם לא, ל): "שקר החן והבל היפי". דהינו: מי שאינו נשמר מ'יפי הנשים', יש לו תאוות של אלו החנות של שקר. ו'ראה' הוא הפך מזה, כמו שכתוב (שם): "שקר החן והבל היפי, אשה יראת ה' היא תתהלל".

ועל-כן 'אברהם ויצחק' כשבאו למקומות שלא היו שם 'ראות', ותכף פשרצו לכנס לשם הרגישו זאת - על-ידי שהתחילו להרגיש לפי ערך גדל קדשתם, 'יפי הנשים' - ועל-כן הרגישו שאין שם 'ראה', ועל-כן אסרו על-עצמן זוג נשותיהן פאחותו, כמו שכתוב (בראשית כ, יא): "כי אמרתי רק אין יראת אלקים במקום הזה" וכו'. ואחר-כך תקן אברהם זאת, והמשיך 'אריכות ימים', כמו שכתוב (שם כא, לד): "ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים", בחינת (משלי כז): "יראת ה' תוסיף ימים", כנ"ל.

ואחר-כך קלקלו ה'פלשתים' כל התקונים שתקן 'אברהם', בחינת (בראשית כז, טו): "וככל הבארות וכו' סתמום פלשתים". ועל-כן כשבא 'יצחק' לשם, הצרך גם-כן לאסור זוגו פאחותו (בראשית כז, ז) - עד אשר המשיך שם 'אריכות-ימים', שהיא בחינת 'ראה', שמצלת מזה כנ"ל. - ואז התרה לו, כמו שכתוב (שם שם, ח): "ויהי כאשר ארכו לו שם הימים, וישקף אבימלך" וכו'.

ועל-ידי-זה שהמשיך 'אריכות-ימים', זכה שם ל'עשירות', כמו שכתוב (שם שם, יב): "ויזרע יצחק בארץ ההוא, וימצא בשנה ההוא מאה שערים" וכו'. - כי מי שאין לו 'ראה', ואינו נשמר מבחינת "הבל היפי", על-ידי-זה בא ל'עניות' וכו', כי 'עשירות' ו'הבל היפי' הם שני הפכים, כי 'עשירות' הוא מ'אריכות הנשימה', ו'יפי' הוא מ'הפסק הנשימה' וכו'.

"וישב יצחק ויחפר את בארת המים אשר חפרו בימי אברהם אביו וגו'. וימצאו שם באר מים חיים" (בראשית כז, יח"ט)

ל. ח"א נה, ב - "באר מים חיים" (בראשית כז, יט) - זה בחינת 'אברהם', 'מימי החסד'. ו'אברהם התחיל לחפר בארות" (שם כא, כה; כז, יח).

"ויהי כי זמן יצחק, ותכהין עיניו מראת" (בראשית כז, א)

לא. ח"א נה, א"ב - 'משה' היה נשמתו כלול מ'שלושה אבות', והיה לו פה להמשיך אלו השלושה השפעות: א) 'באר'. ב) ו'ענן'. ג) ו'מן'. - כי "ככל [כל השלושה השפעות] חזרו בזכות משה" (תענית ט).

א) "באר מים חיים" (בראשית כז, יט) - זה בחינת 'אברהם', 'מימי החסד'. ו'אברהם התחיל לחפר בארות" (שם כא, כה; כז, יח).

בהפך: פּשָׁאֵדָם בַּא בְּעִשְׂוֹתָי, בָּטוֹב, אֲזִי שׁוֹכֵחַ
בְּהַקְדוּשֵׁי בְּרוּךְ-הוּא.

ותדע: שְׁזָה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית כז, א): "וַתִּבְהַיְתוּ עֵינָיו מִרְאֵת"
- מַחֲמַת שְׁנֵת־קָרֵב בִּיּוֹתֵר אֶל הָאוֹר אֲלֻקוֹת, אֲזִי הָאוֹר
מִכָּהָה עֵינָיו וּמִזִּיק לוֹ - כְּמוֹ פְּשָׁאֵדָם מִסְתַּכֵּל בְּעַצֵּם
הַשֶּׁמֶשׁ, אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ מִזִּיק לְעֵינָיו.

אֲבָל יֵשׁ בְּחִינַת 'סְגוּלָּה' וְכוּ', שְׁזָהוּ בְּחִינַת (שְׁמוֹת לג, כב):
"וַיִּשְׁכַּחְתִּי כַּפִּי עַל-יָדָי" - כִּי בְּלֹא זֶה, הָיָה עַצֵּם אוֹר
הַכְּבוֹד מִזִּיק לְמִשְׁחָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (שֵׁם שֵׁם, כ"ב): "כִּי לֹא
יִרְאֵנִי הָאֵדָם וְחִי, וְרֵאִיתָ אֶת אַחֲוֵרִי".

"וַיַּעֲתָה שָׂא נָא כְּלִידָךְ" (בְּרֵאשִׁית כז, ג)

לָהּ. ה"א רַעַח - דַּע: שַׁעַל 'חֲלִידָה טוֹב', יוֹחֲלִין לְרָאוֹת
כָּל הַכְּלִים שֶׁל הַבַּיִת-הַמְקֻדָּשׁ, אִיזָה פָּנִים יֵשׁ לָהֶם.
- וְזֶה שְׁכַתּוּב בְּשֵׁאֵמֶר יִצְחָק לְעֵשׂוֹ, שִׁיבִדֵּק הַסַּפִּין
וַיִּשְׁחַט יָפָה: "שָׂא נָא כְּלִידָךְ" (בְּרֵאשִׁית כז, ג - וּבְרֵשׁ"י;
וּבְבְרֵאשִׁית-דְּרָבָה סה, יג) - רָמַז עַל 'כְּלִים שֶׁל בַּיִת'
הַמְקֻדָּשׁ, שֶׁהֵם נִרְאִים עַל הַסַּפִּין הַיָּפָה.

וְכֵן אֵינָא בַּמְדַּרְשׁ (שֵׁם): "כְּלִידָה, זֶה בְּבָל, שְׁנֵאֵמֶר (דְּנִיאל א,
ב): 'וְאֵת הַכְּלִים הַבִּיא בֵּית אוֹצֵר אֲלֻקִּיו'". נִמְצָא:
ש"פ 'כְּלִידָה' מִרְמָז: עַל 'כְּלִים שֶׁל בַּיִת-הַמְקֻדָּשׁ'.

"וַעֲשֵׂה לִי מִטְעָמִים כַּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי" (בְּרֵאשִׁית כז, ד)
"מִפְקוּדֵיךְ דַּעֲשֵׂה" (תְּקוּנֵי-זֶהַר נא, נב, נה.)

לוֹ. ה"א צַג - כָּל הַעוֹשֶׂה מִשָּׂא-וּמִתָּן בְּאִמוּנָה, מְקַיֵּם
מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְאֶהְבֵּתִי" (דְּבָרִים ו, ה), שֶׁהִיא 'שֵׁרֶשׁ
לְכָל מִצְוֹת-עֲשֵׂה', כְּמוֹ שְׁכַתּוּב בְּתְקוּנֵים (תְּקוּנֵי-זֶהַר נא,
נה): עַל פְּסוּק (בְּרֵאשִׁית כז, ד): "וַעֲשֵׂה לִי מִטְעָמִים כַּאֲשֶׁר
אֶהְבֵּתִי" - "מִפְקוּדֵיךְ דַּעֲשֵׂה" [דַּאֲתֵייהִבוּ מֵאֲהָבָה].

לוֹ. ה"ב ה, יד - ה'חֲמִשָּׁה חוֹשִׁים' שֶׁל ה'מֶחֶךְ, כְּלָם
נִמְצָאִים בְּבְחִינַת 'רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'רֵאשׁ
וּמַחֲוִין' - כִּי יֵשׁ חֲמִשָּׁה חוֹשִׁים בְּהַמְחָ: (א) רֵאִיָּה. (ב)
שְׁמִיעָה. (ג) רִיחַ. (ד) טַעַם. (ה) מְשׁוּשׁ. - וְכֻלָּם נִמְשָׁכִין
מֵהַמְחָ.

'חוֹשׁ הַטַּעַם', זֶה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית כז, ד): "וַעֲשֵׂה לִי
מִטְעָמִים כַּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי", "מִפְקוּדֵיךְ דַּעֲשֵׂה" (תְּקוּנֵי-
זֶהַר נא, נב, נה), הֵינּוּ: מַה שֶּׁהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ טוֹעֵם בְּרֵאשִׁי
הַשָּׁנָה כָּל הַמַּעֲשִׂים-טוֹבִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

'חוֹשׁ הָרֵאִיָּה' וְכוּ'. - 'חוֹשׁ הַשְּׁמִיעָה' וְכוּ'. - 'חוֹשׁ הָרִיחַ'
וְכוּ'. - 'חוֹשׁ הַמְשׁוּשׁ' וְכוּ'. - נִמְצָא: שְׁבִירֵאשִׁי-הַשָּׁנָה'
הוּא 'תְּקוּן הַמַּחֲוִין'.

לָהּ. ה"ב פג - עַל-יְדֵי תְּקוּן הַבְּרִית וְכוּ' - נַעֲשֵׂה 'בְּיָד'
חֲוִרִין' וְכוּ' וְכוּ' - וְנִתְבַּטַּל הַעֲצָבוֹת וְהַלִּיצָנוֹת הַבָּאִים

מִמְרֵה-שְׁחָרָה וְכוּ', עַל-יְדֵי 'יִצְרָה-טוֹב', שֶׁהוּא בְּחִינַת
(קִהְלֵת י, יב): "לֵב חֶכֶם לִימִינוּ". - וּבִימִין' הַזֶּה, מְקַיֵּם
הַנּוֹפְלִים לְאֲהָבוֹת וּלְיִרְאוֹת רַעוֹת, לְאֲהָבוֹת וּיְרֵאוֹת
קְדוּשׁוֹת וְכוּ'. - וְאֲזִי יוֹכֵל הַלֵּב לְהִתְלַהֵב בְּלִמּוּדֵי-
הַתּוֹרָה, בְּשִׁלְהוּבֵין דְּרַחֲמוֹתָא'. וּמִיָּם רַבִּים' שֶׁהֵם
'אֲהָבוֹת וּיְרֵאוֹת חִיצוֹנִיּוֹת', אִי אֶפְשָׁר לָהֶם לְכַבּוֹת
'הִתְלַהֲבוֹת' הַזֹּאת, בְּבְחִינַת (שִׁירַה-הַשִּׁירִים ח, ז): "מִיָּם רַבִּים
לֹא יוֹכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֲהָבָה".

וְהַשְּׂכִינָה' הִיא מְכַסֶּה בְּכַנְפֶיהָ עַל דְּמֶהוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל
בְּ'אֲהָבָה' הַזֹּאת - שֶׁלֹּא יִשְׁלְטוּ עֲלֵיהֶם "זֵרַע מְרַעִים"
(יִשְׁעִיָּה א, ד), שֶׁהֵם בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ז, ז): "מִי הַמְּבוּלָה" -
(תְּקוּנֵי-זֶהַר נא.).

וְזֶה (בְּרֵכוֹת יב): "הָעוֹבֵר עֲבָרָה וּמִתְבַּיֵּשׁ בָּהּ, מוֹחֲלִין
לוֹ", כִּי "עַל כָּל פְּשָׁעִים תִּכְסֶּה אֲהָבָה" (מִשְׁלֵי י, יב), כִּי
עַל-יְדֵי ה'בוֹשָׁה' נִשְׁפָּךְ דָּמוֹ (בְּבֵא-מִצְעָא נח:). וְאֲזִי
הַשְּׂכִינָה מְכַסֶּה דָּמוֹ בְּ'אֲהָבָה' כְּנָ"ל, בְּבְחִינַת 'כְּפוּי דָם'.
וְעַל-יְדֵי 'כְּפוּי' הַזֹּאת, נִתְכַּסֶּה כָּל פְּשָׁעָיו מִמִּילָא.

וְכַשֶּׁהקְדוּשֵׁי בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לְטַעַם מִ'מִּצְוֹת-עֲשֵׂה'
שֶׁל אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי שֶׁהוּא צָדִיק - אֲזִי הִיא בְּחִינַת 'אֵיבֵר
מִן הַחַי', שֶׁהוּא אֲסוּר בְּאֲכִילָה, וְצָרִיד 'שְׁחִיטָה' לְהַתִּירָה.
עַל-כֵּן צָרִיד שִׁיבּוֹא עָלָיו 'בוֹשָׁה' שֶׁהִיא 'שְׁפִיכוֹת-
דָּמִים' - בְּחִינַת 'שְׁחִיטָה' שֶׁהִיא מְטַהֶרֶת הָ'אֵיבֵר מִן
הַחַי'.

וְאֲזִי יוֹכֵל הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ לְטַעַם מִ'מִּצְוֹת-עֲשֵׂה' שְׁלוֹ,
בֵּין 'מִצְוֹת-עֲשֵׂה' אַחַת, בֵּין מִצְוֹת רַבּוֹת - כִּי
ה'מִצְוֹת' נִקְרָאִים 'מִטְעָמִים', כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בְּרֵאשִׁית כז,
ד): "וַעֲשֵׂה לִי מִטְעָמִים כַּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי", "מִפְקוּדֵיךְ
דַּעֲשֵׂה" (תְּקוּנֵי-זֶהַר נא, נב, נה.).

וְכַשֶּׁנִּשְׁפָּךְ דָּמוֹ עַל-יְדֵי הַבוֹשָׁה כְּנָ"ל - אֲזִי צָרִיד לְשִׁמּוֹר,
שֶׁלֹּא יִינָקוּ מִמֶּנּוּ הַחִיצוֹנִים הַיְדוּעִים שְׂרוּצִים לִינֵק
מִזֶּה הַדָּם הַנִּשְׁפָּךְ. עַל-כֵּן צָרִיד 'כְּפוּי', שֶׁהַשְּׂכִינָה
מְכַסֶּה דְּמֶהוֹן שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּשְׁפָּךְ בְּ'אֲהָבָה' הַזֹּאת,
בְּחִינַת: "כַּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי" כְּנָ"ל - וְזֶה בְּחִינַת 'כְּפוּי דָם'.

וּבְעֵינָיִן 'שְׁפִיכוֹת-דָּמִים' שֶׁל יִשְׂרָאֵל, יֵשׁ דְּבָרִים
עֲלִיוֹנִים וְנִסְתָּרִים הַרְבֵּה - בֵּין 'שְׁפִיכוֹת-דָּמִים' עַל-יְדֵי
'בוֹשָׁה', בֵּין שָׂאֵר 'שְׁפִיכוֹת-דָּמִים' מִמֶּשׁ. כִּי יֵשׁ כְּפֹה
וְכַמָּה נְשָׁמוֹת נְפוּלוֹת, שֶׁאֵין לָהֶם עֲלֵיהָ כִּי-אֵם עַל-יְדֵי
'שְׁפִיכוֹת-דָּמִים' שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁל אָדָם גָּדוֹל. וְלַפְעָמִים אֵין
לָהֶם עֲלֵיהָ כִּי-אֵם עַל-יְדֵי 'שְׁפִיכוֹת-דָּמִים' מִמֶּשׁ.

וְזֶה בְּחִינַת (יִזְמָא פו): "זְדוֹנוֹת נַעֲשִׂין כּוֹזְבִיּוֹת" - שַׁעַל-
יְדֵי ה'בוֹשָׁה' וְשְׁפִיכוֹת-דָּמִים', הַשְּׂכִינָה מְכַסֶּה דְּמֶהוֹן
בְּ'אֲהָבָה' כְּנָ"ל. - וְזֶה בְּחִינַת: "עַל כָּל פְּשָׁעִים תִּכְסֶּה
אֲהָבָה" - וְנִתְהַפְּכִין הַזְדוֹנוֹת לְזָכוֹת, וְנִתְעַלּוּ הַנְּשָׁמוֹת

הנפולות/ שהן בחינת 'פשעים' - פי נתעלין ונתהפכין לזביות, על־ידי 'פסוי דם' - ב'אהבה' הנ"ל.

"הן עשו אחי איש שער" (בראשית כז, יא)

לט. ח"א ה, גיח - נמצא לעיל בפסוק (בראשית כה, כח): "בלו פאדרת שער".

"הקל קול יעקב" (בראשית כז, כב)

מ. ח"א כא, זיח - ה'צעקות' שאדם צועק בתפלתו ובתורתו, כשנסתלקין המחין בבחינת עבור - הן בחינת 'צעקות היולדת' בשעה שהיא פורעת לילד, שראמת 'עין קליון', כמננין תבות שבמזמור "יענה" (תהלים כ), ואז מולדת (זהר פנחס רמט:).

וכשאדם לומד תורה, ואין מבין בה שום חדוש - זה מחמת שהמחין והשכל של התורה והלמוד הזה, הן בבחינת 'עבור'. - וזה נקרא בשם 'יעקב', כי 'יעקב' זה בחינת 'עבור', בחינת (הושע יב, ד): "בפטן עקב את אחיו". ואז צריך לצעק ה'קליון' הנ"ל.

וזה בחינת (בראשית כז, כב): "הקל קול יעקב" - כשהוא בבחינת 'יעקב', צריך לו ה'קליון' - כדי להוציא ה'מחין' בבחינת 'לדה'.

ומי שתורתו בלא הבנה בה שום חדוש - אין לדרש אותה לרבים. פי התורה הזאת שהיא בבחינת 'יעקב', בבחינת 'עבור' - אף-על-פי שהקדוש-ברוך-הוא מתענג בה, בבחינת (שירי-השירים ב, ד): "ודגלו עלי אהבה", "אל תקרי ודגלו אלא ולגלוגו" (שירי-השירים-דב, טו) - אבל אין לדרש אותה כמו שהיא לרבים, פי אין לדרש אלא דברים המבררים, כמאמר (שבת קמח: על משלי ז, ד): "אמר להכמה אחתי את - אם ברור לה הדבר פאחותך שהיא אסורה לה, אמר, ואם לאו, אל תאמרה".

וזהו (תהלים קלה, ד): "פי יעקב בחר לו ייה" - כשהיא בבחינת 'יעקב', בבחינת 'עבור', בלא 'מחין' - זאת הלמוד בחר לו הקדוש-ברוך-הוא, בבחינת "ודגלו עלי אהבה" - ואין לדרש אותה לרבים.

אבל (שם): "ישראל לסגלתו" - ישראל"ל' אותיות 'ל"י רא"ש' (האר"ז"ל בכמה מקומות), הינו: 'התגלות המחין', המשכת אורי-הפנים, 'שפע אלקי', ה'מקיפין', בתוך ה'פנימי'.

וזה בחינת: "ישראל לסגלתו". "ישראל" - בבחינת (ישעיהו מט, ג): "ישראל אשר בך אתפאר". 'בך' דיקא, שיתמשך 'עטרת תפארת', הינו: ה'מקיפין' הנ"ל - 'בך', בתוך ה'פנימיות'. - "לסגלתו" - זאת התורה יכול לדרש אותה לרבים.

מא. ח"א כז, ו - על־ידי 'תקון הברית', זוכה ל'קול' - שיזדכך קול רנתו. ויעקב' ששמר בריתו, כמו שכתוב: "ראשית אוני" (בראשית מט, ג) - זכה ל'קול', כמו שכתוב: "הקל קול יעקב" (שם כז, כב).

מב. ח"ב ה, א - נמצא לעיל בפסוק (בראשית כה, כו): "וידו אחזת בעקב עשו".

מג. ח"ב עט - נמצא לעיל בפסוק (בראשית כה, יט): "ואלה תולדות יצחק בן אברהם".

"ויאמר: הגשה לי ואכלה מציד בני, למען תברכה נפשי, ויגש לו ויאכל, ויבא לו יין וישת" (בראשית כז, כח) - ענין ה'בכורה' וה'ברכה' -

מד. ח"א מא - ענין 'רקודין' - הנה איתא בעין-חיים' (שער לח פ"ד): ה'ברכים', הינו ה'רגליו', הם 'נצח הוד' (פתח אליהו, תקוני-זהר יז), והם 'עוקביו'. ו'עק"ב' גימטריא שתי פעמים 'אלקיים', שהם 'דינים' - שיש שם אחיזה לחיצונים, כידוע.

והפעולה להבריה החיצונים משם: שימשיך לתוך ה'ברכים', ה'גבורות' מ'שרש הבינה' - ואז ה'חיצונים' בורחים משם - והוא לוקח ה'בכורה' וה'ברכה', שזה בחינת 'ברכים'. - ו'שרש הבכורות' נקרא 'יין', כידוע, וזה 'יין המשמח'.

וזה שכתוב ביעקב, כשראה שהוא בחינת 'ברכים' במקום 'דין' - כי שתי פעמים 'אלקיים' עם עשר אותיות, גימטריא: 'עק"ב' - אזי המשיך 'שרש הגבורות', בחינת: 'יין המשמח', כמו שכתוב (בראשית כז, כח): "ויבא לו יין וישת" - 'שרש של הברכה'.

נמצא: על־ידי 'רקודין', ששותה 'יין המשמח', שהם 'שרש הגבורות' שבבינה, ונמשכין למטה בתוך ה'רגליו', הינו: שמרקד - בזה מגרש החיצונים משם. וזאת התלהבות של הרקוד, והוא: "אשה ריח ניחוח לה" (ויקרא א; במדבר כח, ח).

אבל מי שמרקד ב'התלהבות היצר', זה נקרא: 'חטא של נדב ואביהוא', שכתוב בהם (ויקרא י, א): "ויקריבו אש זרה". 'נדב ואביהוא' הם 'נצח והוד' (שער הגלגולים, הקדמה לג; ועוד), ו'התלהבות שבקדשה' נקרא 'יין המשמח', שעל־ידו נמתקים ה'בכורות'. ו"אש זרה", נקרא: 'יין המשכר', 'התלהבות היצר'. ושם יש חסד ושלוש אחיזה להחיצונים "אשר לא צוה אותם" (ויקרא שם). - וזה גם-כן 'פדיון נפש' וכו'.

[ב'לקוטי-עצות' (שמחה יב): רקודין של מצוה - כגון ששותה יין בשבת ויום-טוב, או ב'התנה של מצוה', או בשאר סעודת מצוה - ושותה במדה, וכונתו לשמים: לזכות לשמחת ישראל, לשמח בהשם-יתברך

אשר בחר בנו מכל העמים וכו'. ונתעורר לשמחה עלידינו, עד שנמשך השמחה לתוך הרגליו, דהינו: שמרקד מחמת שמחה. על ידי זה מגרש החיצונים הנאחזים בהרגליו, וממתיק ומבטל כל הדינים, וזוכה לקבל כל הברכות. והתלהבות הזאת של הרקודין היא "אשה ריח ניחח לה". - אבל מי שמרקד ב'התלהבות היצר', היא בחינת "אש זרה", ותינון ששטה, הוא בחינת: 'יון המשפר', שמשם אחיזת החיצונים חסד ושלום. - נמצא: 'רקודין דקדשה', ממתיקין הדינים כמו פדין].

"ראה ריח בני פריח שדה אשר ברכו ה'. ויתן לה וגו'"
(בראשית כז, כח)

מה. ח"ב ה, א - נמצא לעיל בפסוק (בראשית כה, כו):
"וידו אחזת בעקב עשוי".

מו. התורה "רב לכם" בהוספות מכתביד רבנו ז"ל
(נדפס בסוף הספר) - איש ישראל, אם הוא דבוק בהשם יתברך ובאמונתו הקדושה, אזי אינו יכול לשלוט עליו שום דין, ולא יהיה לו שום נפילה. אבל אם הוא נופל מאמונה, אז כל הדינים שורין עליו. - וירושלים נקרא 'אמונה' וכו', כמו שכתוב (ישעיה א, כא-כו): "קריה נאמנה". - ועליהן בשנפל מאמונה הנקרא 'ירושלים', ובה לידי 'כפירה', זה נקרא 'מחריבי ירושלים' וכו'.

פי האמונה האמתית, אם הוא באמת - אזי משפעת שפע ברכה וכל טוב מהשם יתברך על ישראל. וגם אם הוא מאמין באמונה שלמה בהשם יתברך, אזי ירא מהשם יתברך יראה, ואז אינו יכול לפול מהאמונה, פי האמונה היא למטה. וכשהיא בשלמותה - אזי נשפעים ממנה כל המשפעות והברכות, כמו שכתוב (משלי כח, ב): "איש אמונה רב ברכות".

וגם יפן [ירושלים ובית המקדש] נקרא 'שדה' (בראשית כז, סג) - פי כמו ה'שדה' שגדלה בה כל התבואות, ונלקטין בה כל הפרות - פן עלידי האמונה הזאת, כל הטוב.

ויעקב נקרא גם יפן 'שדה', כמו שכתוב (בראשית כז, כד כח): "ראה ריח בני פריח שדה אשר ברכו ה', ויתן לה" וכו' - וכל הדינים מתבטלין.

"ויעקבני זה פעמים" (בראשית כז, לו)

מוז. ח"א א - 'יעקב זכה ל'בכורה', 'שהוא ראשית', שהוא בחינת 'הכמה' (זהר משפטים קכא: תקונייזהר ל). כמו שכתוב (תהלים קיא, י): "ראשית הכמה". - וזה בחינת (בראשית כז, לו): "ויעקבני זה פעמים", ותרגום אונקלוס: "והכמני".

מה. ח"א י, ד - 'יעקב' הוא בחינת ה'שכל', כמו שתרגם אונקלוס (בראשית כז, לו): "ויעקבני" - "והכמני".

מט. ח"א עד - המתקת הדין של 'יצחק', הוא על ידי בחינת 'יעקב', בחינת 'דבור בדיעה', דהינו: על ידי ידיעת התורה. כי 'יעקב' הוא בחינת 'הכמה', כמו שכתוב (בראשית כז, לו): "ויעקבני זה פעמים", ותרגם אונקלוס: "והכמני".

"וישא עשוי קלו ויבד" (בראשית כז, לח)

נ. ח"ב ל - כשבא 'ספר חדש' לעולם, וזה מבאר אצלנו (לקוטי מוה"ר ח"א רסב): "שיש חדושים שנעשין על ידי דמעות" - אזי אלו ה'דמעות' של החדושים, שמהם נעשה ה'ספר החדש' - הם עומדים כנגד גזרות האמות, ומבטלן.

והדבר מבאר: פי כל כחם היא מן ה'דמעות' של עשוי - ועל כן פשיש אלו ה'דמעות הנ"ל - הם עומדים כנגדם ומבטלן.

וזה: אותיות 'בכי'ה' - ראשי תבות (הושע ב, א): "בני ישראל כ'חול הים" - מה 'חול הים' מגן מן גלי הים, שלא ישטפו העולם - פן בני ישראל, מגן עליהם הבכיה והדמעות, כנגד גזרות האמות פנ"ל. - וזה (שם): "והיה מספר בני ישראל כחול הים" - 'מספ"ר' הינו 'מספ"ר' הנ"ל - משם: "בני ישראל כ'חול הים" - הינו: 'בכיה ודמעות' של החדושים שבספר, שמגן עליהם פנ"ל.

נא. ספר המדות, ספר ח"ב ד - כשנדפס איזהו ספר חדש - עלידי זה הבכיה שעלידו נתחדש זה הספר, בבחינת (תהלים קב, י): "ושקני בבכי מסכתי" - הבכיה הזאת, נתגבר כנגד גזרותיהם של האמות, שלא יתגברו עלינו. - גם עקר כח ממשלתם, אינו אלא בבכיה של עשוי. וסימן לדבר (הושע ב, א): "והיה מספר בני ישראל כ'חול הים".

נב. ח"ב עט - נמצא לעיל בפסוק (בראשית כה, יט): "ואלה תולדות יצחק בן אברהם".

"ועל הרבה תחיה" (בראשית כז, מ)

נג. ח"א כ, ו - 'ארץ ישראל היא אחת משלשה דברים שבאים עלידי יסורין' (ברכות ה). ועקר ה'יסורים', הם המונעים הרשעים "מוצאי דבת הארץ" (במדבר יד, לו). - וצריך להכניע מתחלה אלו הרשעים, ולענש אותם ב'חרבא וקטלא', ועלידי זה יכולין אחר כך לילך לארץ ישראל. - וכח הזה לענש הרשעים, אי אפשר אלא כשמקבלין הכח הזה מאדם, פי זה הכח שלו, בבחינת (בראשית כז, מ): "ועל הרבה תחיה" - "והוא יונק מ'מזל מאדים'" (זהר תצא רפב).

"תתן אמת ליעקב" (מ"ב ז, כ)

נד. ח"א כג. א - נמצא לעיל בפסוק (בראשית כה, כז):
"ויעקב איש תם ישב אהלים".

נה. ח"א מז - אמרו חז"ל (ברכות כ): כתיב (דברים י, יז):
"אשר לא ישא פנים, וכתיב (במדבר ו, כו): 'ישא ה' פניו אליך'. אמר הקדוש-ברוך-הוא: איך לא אשא להם פנים, אני אמרתי (דברים ח, י): 'ואכלת ושבעת וברכת' - והם מדקדקין על עצמן בכזית ובכביצה".

וזהו רמז נפלא: אם ישראל מדקדקין לבלי לאכל הרבה, רק מזית ועד כביצה - אזי הם בבחינת: **"ישא ה' פניו", ואז יש נשיאות פנים**. - אך פשהם משקעים בתאות אכילה, אזי הסתרת פנים הם ושלום. וזה פרוש (דברים לא, יז): **"והסתרת פני והיה לאכל" - פרוש: על-ידי תאות-אכילה, הוא מסתיר פנים.**

והנה **"נשיאות-פנים, הארת-פנים",** הוא בחינת **אמת, בחינת יעקב,** כמו שכתוב (מ"ב ז, כ): **"תתן אמת ליעקב".** וזהו שאמרנו: כי המשקע באכילה הוא רחוק מאמת, כי הוא ב'הסתרת-פנים', שהוא מדת **אמת**. - והוא בחינת **תפלין,** כי **יעקב** הוא **תפארת, כלליות הגונין,** בחינת **תפלין** הנקראים **פאר** (ברכות יא.). ועקר **עשירות** בא **מאמת,** כמו שאמרו חז"ל (שבת קד.): **"קשטא קאי" וכו'.**

והנה כל העולם כלו גזון משפע של **ארץ-ישראל** (זהר תרומה קנז). ו**ארץ-ישראל** בעצמו, מקבל השפע מן **אמת,** שהוא מדת **יעקב,** בנאמר: **"תתן אמת ליעקב".** והוא מדת **תפארת, כללות הגונין.** והוא בחינות **שמים, אש ומים,** שהוא גם-כן **כללות הגונין.**

וכשאנו אוכלים **שפע אמת** הבא דרך **ארץ-ישראל,** ולא מחמת תאוה הנשמיות - אזי הוא בבחינת **נשיאות פנים,** וגזון ממדת **אמת.**

וכאשר בכח אכילה זו עומד לתודות ולהלל להשם - נעשה בכח זה, שתף להקדוש-ברוך-הוא לברא **שמים וארץ,** שהם בבחינת **אמת,** ואזי נעשה **"שמים וארץ חדשה"** (על-פי ישעיה סו, כב), כמו שאמרו חז"ל (הקדמת הזר הזר ה.) - כי **שמים החדש** נעשה על-ידי **הארת פני יעקב,** וה**ארץ החדשה** נעשה על-ידי **ארץ-ישראל** - שהולכת השפע דרך **ארץ-ישראל.**

נמצא: **שברא עכשו שמים ומזלות אחרים.** נמצא: **שמשנה הטבע שהיה מטבע במזלות הראשונים,** כי עכשו נעשה **מזלות חדשים.** נמצא: **שעל-ידי שבור תאות-אכילה, נעשה מופתים ופלאות** (עין בפנים).

נו. ח"א סו, ב'ג - עקר האמת הוא, פשאיך האדם נצרך לבריאות, כי "פיון שנצרך האדם לבריאות, משתנה פניו ככרום, לכמה גונין" (ברכות ו): כי קשה לו מאד להתפלל ברבים, וטוב ונוח לו להתפלל ביחיד, כי ברבים נופלין עליו פניות גדולות ושקרים, שעושה תנועות ושקרים בתפלתו בשביל בני-אדם, מאחר שהוא נצרך להם.

ואפלו מי שאין נצרך לבריאות בשביל פרנסה, כי מתפרנס משלו, אף-על-פי-כן יש שהוא נצרך לבריאות בשביל כבוד, או בשביל דבר אחר, דהינו: שיש לו תאוה של כבוד וחשיבות, וכיוצא. ואזי יוכל לפל בשקר גדול בתפלתו, דהינו: לעשות תנועות בשקר בשביל בני-אדם.

ויש איש פשר קצת, וירא השם במקצת, ומתבייש בעיניו לעשות שקר מגנה בתפלתו בשביל אחרים, ומתכוון להתפלל באמת. אבל האמת הוא הרבה מאד יותר מדי - וגם זה אינו אמת, כי לא נמצא הרבה אמת, כי **"האמת הוא רק אחד"** וכו', דהינו: להתפלל באמת לאמתו בשביל השם-יתברך לבדו, אבל זה האמת של שקר הוא הרבה מאד - כי יש בזה כמה גונין וכמה מיני אמת שמוצא לעצמו לחפות על השקר.

וזהו: **"פיון שנצרך האדם לבריאות" - שאז נופלים עליו פניות ושקרים - אזי "משתנה פניו לכמה גונין".** **'פניו'** זה בחינת **האמת,** שהוא בחינת **פנים,** בחינת (תהלים כד, ו): **"מבקשי פניך יעקב סלה",** בחינת (מ"ב ז, כ): **"תתן אמת ליעקב".** - דהינו: שה**אמת** שלו, שהוא בחינת **פנים,** נשתנה לכמה גונין - דהינו: שיש לו כמה מיני **אמת** שמלביש בו **השקר,** דהינו: שמוצא לעצמו **אמת,** שפונתו בשביל כך או בשביל כך - נמצא: שנשתנה **ה'פנים,** שהוא **אמת,** לכמה גונין - כי ה'עקר האמת אינו אלא אחד" פנ"ל.

ועל-ידי שיש לו פרנסה ואינו נצרך לבריאות, זוכה ל**אמת,** בחינות **עלמא דאתי,** בבחינות (תהלים קמו, ה): **"אשרי שאיל יעקב בעזרו שברו על ה' אלקי"ו** - כי כש**"שברו על ה' אלקי"ו,** ואין נצרך לבריאות, אזי **"איל יעקב בעזרו".** כי **"איל יעקב"** הוא בחינת **אמת** - ואזי יוכל להתפלל באמת.

נז. ה"א פז - אי אפשר לבוא לאמונה, רק עלידי יראת העניש. כי מחמת שהוא ירא מהעניש, מאמין שהשם יתברך הוא תקיף ובעל היכלת ובעל הכחות פלם, ומזה בא לאמונה יותר גדולה. נמצא: תכף פשרוזה לילך בדרך הישר, צריך להיות לו יראה, הנקרא צדק. ובצדק בתיב (תהלים ט, ט): "והוא ישפט תבל בצדק", לפיכך מתעוררין עליו הדינים. - אך נשוא אל האמת, הינו אל היראה הנקרא אמונה - אז כל הדינים נמתקין בשרשן.

וזוהו (מיקה ג, ט): "תתן אמת ליעקב הסד לאברהם". "תתן אמת ליעקב" - הינו: להיראה, כי יעקב הוא יראה, מלשון (משלי כב, ד): "עקב ענוה יראת ה'". אז בודאי: "הסד לאברהם" - כי אברהם נקרא מי שפא לדבק עצמו להשם יתברך, מלשון: אבוא רם.

נח. ה"א צב - יעקב הוא בחינת אמת, כמו שכתוב (מיקה ג, ט): "תתן אמת ליעקב".

נט. ה"א קצב - אמת הוא הפנים של כל הפנים דקדושה, בבחינות (תהלים כד, ו): "מבקשי פניך יעקב סלה", בבחינות (מיקה ג, ט): "תתן אמת ליעקב".

ס. ה"א רנא - ודע: שאיש אמת, דהינו: שעושה מצוות בשלמות ובכל הדקדוקים בינו לבין קונו, יש לו פה להמשיך לעצמו כל הצדקות - כי הצדקה נמשכת רק אחר האמת, כי הצדקה הוא בחינת אמת, כי אמת הוא אחד, כי אחד הוא רק אחד, כי לפני אחד מה אתה סופר" (ספר יצירה), וכן האמת הוא רק אחד וכו'.

ועל-כן נקדשא בריך הוא ואורייתא וישראל פלא חד" (זהר אחרי עג), כי השם יתברך אמת, ותורתו אמת, וישראל אמת, וכיון שפלם אמת - הכל אחד, כי באמת אין בו שום שנוי, כמו שכתוב (מלאכי ג, ו): "אני ה' לא שניתי, ואתם בית יעקב לא כליתם" - והשנוי הוא רק אצל המקבלים, אבל השם יתברך אין בו שום שנוי חסד ושלוה.

וזה בחינת שמש, שהוא רק פה אחד לבד, והשנוי הוא אצל המקבלים, פגון להתיך ולהקפות לקרר ולחמם וכו'. וזה בחינת צדקה, שהיא בחינת שמש, בחינת אמת פנ"ל, בחינת (מלאכי ג, ט): "וזרחו לכם יראי שמי שמש צדקה".

וזה שאמרו חז"ל (ברכות ו): "פיון שנאריך אדם לבריות פניו משתנין לכמה גונין" - פי עלידי הצדקה באים כמה שנויים, והכל הוא רק מחמת המקבלים,

שנשתנין פניהם לכמה גונין. יש שנשתנה פניו מחמת גדלות, באשר שאינו ראוי לו שיצטרך לבריות. ויש מחמת קטנות, על שהוא נצטרך לבריות וכו', כל אחד לפי בחינתו פן נשתנין פניהם. - אבל הצדקה שהוא בחינת אמת, בחינת שמש פנ"ל, הוא רק פה אחד לבד, ואין בה שנוי - ועל-כן מושכת עצמה לאמת פנ"ל.

ויעקב שהוא בחינת אמת, כמו שכתוב (מיקה ג, ט): "תתן אמת ליעקב", נאמר בו (בראשית לב, לב): "ויזרה לו השמש" - פי שמש היא בחינת צדקה פנ"ל - הינו: שיעקב עלידי האמת, היה לו פה להמשיך ולהזריח לעצמו כל הצדקות - שהם בחינת שמש. - וזה: "ויזרה לו השמש" - לו דיקא.

סא. ה"ב ב, ד - פשוטין לבחינת תודה הלכה - עלידייזה נתגלה אור האמת ומאיר בהדבור.

כי מתחלה פשה דמים שוטפין על הלב, הוא בחינת פגם האמת, בבחינת (משלי כט, י): "אנשי דמים ישנאו תם". - אבל אחר-כך פשוטין מהצרה, שזה בחינת תודה הלכה - אזי מאיר האמת, בבחינת (מיקה ג, ט): "תתן אמת ליעקב, הסד לאברהם". "הסד לאברהם" - הינו: הלכות, שהם בחינת הסד, כמו שאמרו רז"ל (כתובות צו): "כל המונע תלמידו מלשמשו, פאלו מונע ממנו חסד" וכו' - ומאיר האמת ומשלים הדבור, כי עקר שלמות הדבור עלידי אמת, פי קשטא קאי" (שבת קד.).

סב. שיחות שאחרי ספורי מעשיות - אמת הוא בחינת יעקב. כמו שכתוב (מיקה כ, ז): "תתן אמת ליעקב".

סג. שיחות שאחרי ספורי מעשיות - ודע: שיש שני שכליות. והם בחינת "אחור וקדם" (תהלים קלט, ה) - הינו: שיש שכל שמגיע לאדם לפי הזמן, וכל מה שנזקק וכו' בימים יותר, הוא יודע יותר, בבחינת (איוב לב, ז): "ימים ידברו". וזה השכל הוא בחינת אחור, שפא באחור הזמן, כי לזה השכל צריך זמן.

אבל יש שכל שפא לאדם בשפע גדול, במהירות גדול, בפחות מרגע. פי הוא למעלה מהזמן, ואין צריך שום זמן לזה השכל. וזה השכל הוא בחינת פנים. והוא בחינת יעקב, בחינת אמת, בבחינת (תהלים כד, ו): "מבקשי פניך יעקב סלה" (עין לקוטי מוה"ר ח"א כא).

לקוטי תפלות על התורה - פרשת תולדות

תפלות בענין: להמתיק גבורות יצחק | נשזה קם זה נופל | ויצא הראשון אדמוני | פלו נאדרת שער, עשו איש שער | עקב עשו ועקב יעקב | ועשו לי מטעמים פאשר אהבתי | קלפת עשו | תתן אמת ליעקב | דמענות של עשו

בעת צרה הזאת, פי אם פח וזכות כל השבעה רועים וכל הצדיקים שוכני עפר, כהם וזכותם הגדול יגנו עלינו, וימליצו טוב בעדנו, ויעשו פחכמתם הגדולה, וכרחמיהם המרבים, וימתיקו ויבטלו מעלינו כל מיני דינים שבעולם, באפן שנופה מעתה להתקרב להשם יתברך באמת.

לקוטי תפלות ח"א נז
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נז, 'שאלו רבי יוסי בן קסמא' - לעיל אות ז)
"ולאם מלאם יאמץ" (בראשית כה, כג)
"נשזה קם זה נופל" (רש"י)
שהשם יתברך יכניע 'שער של ארם' נפילה אחר נפילה - המה יכרעו ויפלו, ואנחנו נקום ונתעודד -

ותמהר ותחיש לגאלנו, ותביא לנו את משיח צדקנו. ותכניע ותשבר ותמגר ותכלה, את 'שער של ארם', נפילה אחר נפילה, ויפלו ולא יקומו. המה יכרעו ויפלו, ואנחנו נקום ונתעודד, "וישכן ישראל בטח בדד".

לקוטי תפלות ח"ב ה
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה' - לעיל אות ח)
"ולאם מלאם יאמץ" (בראשית כה, כג)
"נשזה קם זה נופל" (רש"י)
שנוכה לחזק ולגדל את ה'אמונה הקדושה' - עד שיפלו ויתבטלו כל ה'אמונות כוזביות' שבעולם - ויתוספו 'גרים רבים' בכל עת

ותעזרנו ותזכנו, ותתן לנו פח, לחזק ולגדל את ה'אמונה הקדושה, בכל עז ותעצמות, עד אשר יפלו ויתבטלו כל ה'אמונות כוזביות' שבעולם, כלם יכרעו ויפלו, ולכבוד שמה יקר יתנו, ותעביר גלולים מן הארץ, והאילים פרות יפרתון, לתקן

לקוטי תפלות ח"א צג
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א צג, 'דומה על השמים' - לעיל אות א; מט)
- להמתיק 'גבורות יצחק' -
שנוכה להנצל מדינים הקשים של הסטרא-אחרא - ושנוכה לעסק בתורה, באפן שנוכה להמתיק על-ידי-זה כל הדינים הקדושים, 'גבורות יצחק' - שיתהפכו לחסדים גמורים

ותרחם עלי ברחמיך הרבים, ברחמיך הגדולים, ותבטל מעלי כל מיני דינים שבעולם. ותשמרני ותצילני תמיד, מפל ה'דינים הקשים' הנמשכין מסטרא דמסאבא מזהמת הנחש.

אנא ה', רחמיך רבים מאד, אל תעשה עמי פחטאי ולא תגמל עמי בעונותי. ועשה את אשר תעשה, ברחמיך הרבים, ו"שמרה נפשי והצילני", מ'דינים הקשים' האלו, הנמשכין דרך הסטרא-אחרא.

ותרחם עלי, ותהיה בעזרי, ותתן לי דעת ושכל דקדושה, לעסק בתורתך באמת, באפן שאזכה להמתיק גם כל ה'דינים הקדושים' הנמשכין דרך הקדושה, שהם בחינות 'גבורות יצחק', אשר כל אלו ה'דינים הקדושים' הם לטובה, גם אותם אזכה להמתיק, שיתהפכו לחסדים גמורים, מפלי שכן שלא ישתלשל מהם חסו-שלום, שום 'דינים קשים' רחמנא-לצלן.

רבנו של עולם, האומר לעולמו די יאמר לצרותי די, וירחם עלי ברחמי הרבים, ברחמי הגדולים, בכח הרחמים שחתרו והשיגו כל הצדיקים האמתיים, וימתיק ויבטל כל הדינים, מעלי, ומעל כל בני ביתי, ומעל כל הנלוים אלי, ומעל כל ישראל. כי אין מי שיעמד בעדנו עתה בדור הזה בעוקבות משיחא, באחרית הימים האלה,

עוֹלָם בְּמַלְכוּת שִׁדְדִי, וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ
בְּשֵׁמךָ, לְהַפְנוֹת אֵלַיךָ כָּל רְשָׁעֵי אֶרֶץ.

וַיִּתְּסַפּוּ גֵרִים רַבִּים בְּכָל עֵת, גֵּרֵי צָדֵק עַל
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ, וְרַבִּים מֵעַמִּי
אֶרֶץ יִהְיוּ מִתִּיּהָדִים וּמִתְגֵּרִים לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל
בְּאֵמֶת, וַיֵּאֲתוּ כָל לְעַבְדְּךָ, וַיִּפְרִדוּ פַח מַלְכוּתְךָ,
וַיְהִי נַעֲשִׂין גֵּרִים בְּכַח וּבַפֶּעַל. וְגַם אוֹתָם
שָׁלָא יִזְכוּ לְהַתְגַּיֵר, יִפְרִדוּ וַיִּדְעוּ בְּכָל מְקוֹם
שֶׁהֵם, אֵת יְקַר תְּפָאֶרֶת גְּדֻלַּתְךָ.

וַיִּדְעוּ כָּל בְּאֵי עוֹלָם, שֶׁיֵּשׁ יְחִיד קַדְמוֹן,
יִתְבָּרַךְ וַיִּתְעַלֶּה שְׁמוֹ לְעוֹלָמֵי עַד
וּלְנֹצֶחַ נִצְחִים. וַיִּשְׁתַּוְּקוּ כָּל־ם לְאַמוֹנַתְךָ
הָאֱמֶתִיית, וַיִּדַע כָּל פְּעוּל כִּי אַתָּה פִּעֲלָתוֹ,
וַיִּבִין כָּל יַצוּר כִּי אַתָּה יַצַּרְתּוֹ, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר
נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ, ה' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל מְלֹךְ וּמַלְכוּתוֹ
בְּכָל מְשָׁלָה.

☉ לְקוּטֵי תַפְלוּת ח"ב מ"ח ☉

(על־פי שיחות הר"ן פט, לְדַבֵּק עֲצוּמוֹ בִּי"ג מִדוֹת שֶׁל רַחֲמִים -
לְעֵיל אוֹת טו)

"וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אֲדוֹמוֹנִי" (בְּרֵאשִׁית כה, כה)

'אָדוֹם' נִקְרָא 'רִאשׁוֹן' (פְּסָחִים ה.)

שְׁנֹזְכָה שֶׁה'עוֹנוֹת הָרִאשׁוֹנִים' שֶׁל כָּל חֲבִילָה שֶׁל
עֲבֻרוֹת - יִתֵּן הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ עַל 'עֲשׂוֹ אָדוֹם' - שֶׁהוּא
הַגּוֹרֵם הָרִאשׁוֹן, לְכָל הָעוֹנוֹת הָרִאשׁוֹנִים וְהָאֲחֵרוֹנִים

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מָה אוֹמֵר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב
מְרוֹם, וּמָה אֶסְפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן
שְׁחָקִים. אַתָּה יוֹדֵעַ כַּמָּה וְכַמָּה חֲטָאִים וְעוֹנוֹת
וּפְשָׁעִים, וּפְגָמִים גְּדוֹלִים וְנוֹרָאִים, שֶׁעָשִׂיתִי
מֵעוֹדֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, עַד אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ מֵהֵם
כַּמָּה וְכַמָּה חֲבִילוֹת חֲבִילוֹת שֶׁל עֲבֻרוֹת.

וְאַתָּה לְבַד יוֹדֵעַ כָּל עֲבֵרָה וְעֲבֵרָה, אֵיךְ
נִגְרְרָה וְנִמְשָׁכָה מִהָעֲבֵרָה הָרִאשׁוֹנָה
הַשִּׁיכָה אֵלֶיךָ, וְכֵן מֵעֲבֵרָה לְעֲבֵרָה הַפְּמוּכָה
לָהּ, עַד אֲשֶׁר נַעֲשִׂית חֲבִילָה שֶׁל עֲבֻרוֹת.
וּבְעוֹנוֹתֵי־הָרַבִּים חֲזַרְתִּי וְעָשִׂיתִי מִחֲדָשׁ עֲבֵרָה,
שֶׁהִיא רִאשׁוֹנָה לְחֲבִילָה שְׁנִיָּה, כִּי עַל־יְדֵי
חֲזָרוֹ וְנִמְשָׁכּוֹ וְנִגְרְרוֹ כַּמָּה וְכַמָּה עֲבֻרוֹת,
וְעֲבֻרוֹת מֵעֲבֻרוֹת, רַחֲמָנָא־לְצַלְכֵּן, עַד שֶׁחֲזַרְתָּ
וְנַעֲשִׂית חֲבִילָה שְׁנִיָּה שֶׁל עֲבֻרוֹת. וְכֵן עָשִׂיתִי

כַּמָּה פְּעָמִים, עַד אֲשֶׁר "הִשְׁתַּרְגְּנוּ עָלַי עַל
צְוָאֵרַי" חֲבִילוֹת חֲבִילוֹת שֶׁל עֲבֻרוֹת.

רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוֹ
דְּעַלְמָא כְּלָא, מִי כְּמוֹךָ מְרַבֵּה לְהַטִּיב,
מִי כְּמוֹךָ רַב לְהוֹשִׁיעַ, רַב סְלִיחוֹת וּבַעַל
הַרְחָמִים. עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ, וּסְלַח לָנוּ, וּמַחַל לָנוּ,
וּכְפַר לָנוּ, כָּל הָעוֹנוֹת הָרִאשׁוֹנִים שֶׁבְּכָל
חֲבִילָה וְחֲבִילָה, וְתַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן, בְּאִפּוֹן
שֶׁכָּל הָעוֹנוֹת הַנִּשְׁאָרִים שֶׁבְּכָל חֲבִילָה
וְחֲבִילָה, יִשׁוּבוּ אֵלֶיךָ, וְלֹא יִקְטַרְגּוּ עוֹד עָלֵינוּ
כָּל־ם.

וְאַתָּה תְּרַחֵם עָלֵינוּ, וְתַחֲזֹר וְתִתֵּן אוֹתָם, עַל
ה'רִאשׁוֹן לְעוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים, שֶׁהוּא
'עֲשׂוֹ' הוּא 'אָדוֹם', אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ בְּגִלּוֹת אֲצִלוֹ,
אֲשֶׁר הוּא הַגּוֹרֵם הָרִאשׁוֹן לְכָל הָעוֹנוֹת
הָרִאשׁוֹנִים וְהָאֲחֵרוֹנִים, עַל־יְדֵי עֲצֵם הַגְּלוֹת
הַמֵּר שֶׁמִּתְגַּבֵּר עָלֵינוּ בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר "כָּשָׁל פַּח
הַסֶּבֶל", אֲשֶׁר כַּמַּעַט בְּכָל יוֹם מוֹצִיאִין הַדְּמִים
מִקֶּרֶב עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי רַבּוּי הַמַּסִּים
וְאֲרֻנוֹנִיּוֹת, וְהַנְּתִינּוֹת שׁוֹנוֹת, וְהַגְּזִילוֹת,
וְהַשְּׁחָדִים, שֶׁמוֹצִיאִין מֵעִמָּךְ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר
זֹאת הִיא בְּעוֹכְרָנוּ, כִּי עַל־יְדֵי־זֶה בָּאנוּ לְכַמָּה
וְכַמָּה עוֹנוֹת, כַּאֲשֶׁר הוֹדַעְתָּ לָנוּ עַל־יְדֵי
חֲכָמֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים.

"זְכוּר רַחֲמֶיךָ ה' וַחֲסְדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הִמָּה.
אֵל תִּזְכָּר לָנוּ עוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים, מִהֵר
יִקְדַּמּוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוֹ מְאֹד. אַתָּה ה' לֹא
תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי, חֲסִדְךָ וְאַמְתָּךְ תִּמְיֵד
יַצְרוּנִי. יִהְיוּ לְרִצּוֹן אִמְרֵי־פִי וְהַגִּיזוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ,
ה' צוּרִי וְגוֹאֲלִי."

☉ לְקוּטֵי תַפְלוּת ח"א ח ☉

(על־פי לקוטי־מוֹהַר"ן ח"א ה, רְאִיתִי מְנוּרַת זָהָב - לְעֵיל אוֹת ט)

"כָּלוּ נְאֻדַּרְת שְׁעָר" (בְּרֵאשִׁית כה, כה) - "מִלֵּא שְׁעָר, כְּטִלִּית
שֶׁל צֹמֵר" (רִש"י) - "הֵן עָשׂוּ אַחֵי אִישׁ שְׁעָר" (בְּרֵאשִׁית כז, יא)
שְׁנֹזְכָה לְהַתְגַּבֵּר עַל כָּל הַשּׁוֹנְאִים, הַמִּתְנַגְּדִים עַל
הַצְּדִיקֵי־אֵמֶת - וְשְׁנֹזְכָה עַל־יְדֵי 'מְצוֹת צִיצִית', לְהַמְשִׁיךְ
ה'רוּחַ־חַיִּים' דְּקַדְשָׁה, וּלְהַכְנִיעַ "עֲשׂוֹ אִישׁ שְׁעָר"

אֲנָא ה', עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֹךְ, וּלְמַעַן
הַצְּדִיקִים הָאֱמֶתִיִּים, וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ פַח

להעריך ולספר כלל, עד אשר "כשל פה הסבל".

מלא רחמים בכליעת, חוסה על נפשנו ורוחנו ונשמותינו, וחזקם ואמצם בידאתך הקדושה, ותשפיע עליהם, ותשקם משקיף דגנתא-דעדן. ותמשיך עליהם ריח טובה, ריח גרעין, עד אשר כל מעשינו הרעים כלם יתהפכו לזכיות בחסדך הגדול, ויעלו ריח טוב לפניך, כמו שכתוב: "נרדף נתן ריחו". ואמרו רבותינו זכרונם לברכה: "עזב לא נאמר, אלא נתן". ויקים בנו מקרא שכתוב: "ידוין מדשן ביתך, ונחל עדניך תשקם".

ותעזרנו להכניע ולשבר ולבטל, עקב דסטרא-אחרא, עקב של עשו הרשע, שהוא תאות אכילה ושתיה מזונא דגופא, ולהגביר עליו עקב דקדשה, שהוא קדשת יעקב אבינו עליו השלום, שהוא "עקב ענה יראת ה'". שהוא מזונא דנשמתא. ותהיה כל אכילתי ושתיתי, בשביל קיום הנפש לבד, כמו שכתוב: "צדיק אוכל לשבע נפשו".

ויתגבר ויתעלה ויתחזק ויתאמץ ה"קול קול יעקב", על "הידיים ידי עשו". ויקים מקרא שכתוב: "וידו אוחזת בעקב עשו". וימשך עלינו "הנהר היוצא מעדן להשקות את הגן", ועל-ידי-זה נזפה להעלות ריח טוב לפניך.

וגבורה מהם ברחמיה, לחיותינו ולאמצנו לזכות אותנו, לזכות בכח הצדיק האמת, להתגבר על כל השונאים המתנגדים על האמת.

ותשבר ותכניע, את כל הצנורות של הרשעים, שהם המדות רעות שהתגברו עליהם, ועל-ידי-זה תשפיל הרשעים עדי ארץ, ולא יהיה להם שום פח להתגבר עלינו חסיושלום, "ולא תעשינה ידיהם תושיתה, יבשו ויבהלו מאד כל אויבי ישובו יבשו רגע".

ותעזרנו לקים מצות ציצית בתקונה בשלמות. בכל פרטיה ודקדוקיה ותרי"ג מצות התלוים בה, ובכונה שלמה פראוי, ובלב טוב ובשמחה גדולה, באפן שנופה להמשיך ה'רוח-חיים' דקדשה, על-ידי מצות ציצית, למלאת כל החסרונות שחסר לנו בגשמיות וברוחניות, בגוף ונפש. ותאחז בכנפות הארץ ותנער רשעים ממנה. ותשבר ותמגר ותכניע ותשפיל, את "איש צר ואויב", הוא "עשו איש שער", ותוציא בלעז מפיו.

☉ לקוטי תפלות ח"ב ח ☉

(על-פי לקוטי-מוהר"ך ח"ב ח, 'תקעו תוכחה' - לעיל אות טז)

"וידו אוחזת בעקב עשו" (בראשית כה, כו)

שנופה להכניע עקב עשו הרשע, שהוא מזונא דגופא, 'תאות-אכילה' - ולהגביר עליו עקב דקדשה, קדשת יעקב אבינו, שהוא מזונא דנשמתא

☉ לקוטי תפלות ח"ב ח ☉

(על-פי לקוטי-מוהר"ך ח"ב ח, 'תקעו אמונה' - לעיל אות לז)

"ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי" (בראשית כז, ד)

"מפסודין דעשה" (תקוני-זוהר נא. נב. נה.)

שנופה לעשות להשם-יתברך 'מטעמים טובים' כאשר אהבת

ונזפה להרבות במצות ובמעשים טובים בכל השנה, עד שנופה שתטעם בראש-השנה, טעם מצותינו ומעשינו הטובים. ותזכנו ברחמיה לתקן ולעשות לך

ובכן תרחם עלי ברחמיה הרבים ובחסדיה הגדולים, ותזכנו לבטל ולשבר תאות אכילה לגמרי באמת, ואזפה להכניע מזונא דגופא, ולגבר ולחזק ולאמץ בכל עז ותעצומות מזונא דנשמתא.

רבנו של עולם, אתה יודע גדל חלישות נשמותינו, אשר נחלשו מאד מאד בעונותינו הרבים והעצומים מאד, עד אשר כל משכבנו נהפך בחלינו, אשר אי-אפשר

☪ לקוטי תפלות ח"ב ה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה' - לעיל אות יד)

- הצילני מקלפת עשו הרשע -

שנזכה ל'תקון המשפט' - ושללא יעלה לנו במח' קלפת עשו הרשע'

ותעזרנו ותזכנו לתקן את ה'משפט',
בקדשה ובטהרה גדולה, בתכלית
התקון בשלמות. ותהיה עמנו תמיד.
ותשמרנו ותעזרנו ותושיענו שלא נפגם את
התפלין והמחין שלנו, ולא יעלה אל המוח,
לחות ושמנוניות רעות, שהם בחינת 'טפת
עשו וישמעאל'.

☪ לקוטי תפלות ח"ב עט ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רנא, 'דע שעלידי מלחמות' - לעיל אות ס)

"תתן אמת ליעקב" (מ"כה ז, כ)

שנזכה בשלמות, ל'מדת האמת' של 'יעקב אבינו' עליו-השלום

ותעזרנו ברחמיך הרבים, שנזכה להכלל
במדתו של 'יעקב אבינו' עליו-
השלום שהיה מדתו אמת, ונזכה ל'מדת
אמת' בשלמות.

ותזכנו לעשות כל המצות "לפני ה'
אלקינו כאשר צונו", עם כל
פרטיהם ודקדוקיהם, לשמך לבד באמת,
בלי שום פניה, ובלי שום מחשבה-זרה
בשביל בני-אדם חסוֹשֵׁלֹום. ונזכה להיות
'הצנע לכת' באמת, לדקדק בכל המצות
בינינו לבין קוננו, לעשותם בתכלית
השלמות לשמך לבד באמת לאמתו.

ותעזרנו להתדבק ולהכלל בצדיקים
אמתיים ובאנשים פשרים אנשי
אמת. ויקים בנו מקרא שפתוב: "וצדקה
תהיה לנו, כי נשמר לעשות את כל המצוה
הזאת לפני ה' אלקינו כאשר צונו. ונאמר:
"וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא
בכנפיה". ונאמר: "תתן אמת ליעקב הסד
לאברהם, אשר נשבעת לאבותינו מימי
קדם".

"מטעמים טובים כאשר אהבת",
"מפקודין דעשה". ותהיה ידך פשוטה
לקבל שבים, ותחזירנו ותקבלנו בתשובה
שלמה לפניך.

☪ לקוטי תפלות ח"ב מב ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב פג, 'על-ידי תקון הברית' - לעיל אות לח)

"ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי" (בראשית כז, ד)

"מפקודין דעשה" (תקוני-זוהר נא, נב, נה.)

שהשם-יתברך יזכר כל ה'שפיכות-דמים' שנשפכו
בישראל בכלל ובפרט - ועל-ידי-זה יטעם ה'מטעמים'
הקדושים של כל ה'מצות-עשה'

וברחמיך הרבים תזכר את כל הדמים
שנשפכו בישראל בכלל
ובפרט, הן 'שפיכות-דמים' ממש, שפבר
נשפך דם ישראל הרבה הרבה מאד מיום
החרבן עד הנה, "שפכו דמם פמים
סביבות ירושלים ואין קובר". הן
'שפיכות-דמים' על-ידי בושות וחרפות
שפבלו ישראל בכל דור. ובפרט
'שפיכות-דמים' הרבה של כל הקדושים
והצדיקים שנשפך מהם דמם פמים.

וכל אלו הדמים, יהיו במקום 'תקון
השחיטה' לה'מטעמים' של
המצות, שלא יהיו בבחינת 'אבר מן החי',
רק יהיו נתרין באכילה על-ידי 'שפיכות'
דמים' האלה.

ועל-ידי-זה תטעם את ה'מטעמים'
הקדושים' של כל ה'מצות'
עשה' שתקנו לפניך כל הצדיקים שבכל
דור וכל ישראל בכלל. ועל-ידי-זה
יתעורר אהבתך על עמך ישראל,
ואהבתך אל תסיר ממנו לעולמים, ותכסה
על כל הדמים באהבה הקדושה הזאת,
ועל-ידי-זה יתכסו כל פשעינו ממילא.

לְקוּשֵׁי תַפְלוּת ח"ב כה

(על־פי לקושי־מוֹהַר"ן ח"ב ל, 'שָׁבַע סֵפֶר חֲדָשִׁי - לְעִיל אוֹת נ)

"וַיֵּשֶׁא עֲשׂו קָלוּ וַיִּבֶן" (בְּרֵאשִׁית כז, לח)

הַדְּמָעוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַצְּדִיקִים אֲמִתִּיִּם, יַעֲמְדוּ כַּנֶּגֶד פַּח הַדְּמָעוֹת הָרְעוּת שֶׁל עֲשׂו הָרָשָׁע - וַיַּעֲמְדוּ כַּנֶּגֶד גְּזֵרוֹת הַעֲפוּ"ם וַיִּבְטְלוּ אוֹתָם

וַיִּבְכּוּ יְהִי רַצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֵלֵךְ אֲבוֹתֵינוּ, מִלֵּא רַחֲמִים, אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, שֶׁפַּח הַדְּמָעוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַצְּדִיקִים אֲמִתִּיִּם, שָׁבְכוּ הַרְבֵּה וְשָׁבְכוּ דְמָעוֹת רַבּוֹת לְפָנֶיךָ כַּמִּים, עַד שֶׁזָּכּוּ שְׁנֵתְגַלּוּ לָהֶם הַדְּוִשֵׁי־תוֹרָה הַרְבֵּה עַל־יְדֵי דְמָעוֹתֵיהֶם, עַד אֲשֶׁר חָבְרוּ סְפָרִים שְׁלָמִים קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים נִפְלְאִים וְנוֹרָאִים, מִחֲדוּשֵׁי־תוֹרָתָם הַקְּדוּשָׁה שֶׁחֲדָשׁוּ עַל־יְדֵי בְּכִיָּה בְּדְמָעוֹת שְׁלִישׁ. רַחֵם עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְתַעֲזָרֵךְ כַּח הַדְּמָעוֹת הַקְּדוּשִׁים הָאֲמִתִּיִּים הָאֵלֶּה, שִׁיעֲמְדוּ כַּנֶּגֶד גְּזֵרוֹת הַעֲפוּ"ם, וַיִּבְטְלוּ אוֹתָם.

אֲנֵי אֲדוֹן יְחִיד, מִלֵּא רַחֲמִים, גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל וְקְדוּשׁוֹ, עֲזָרַת אֲבוֹתֵינוּ אֲתָה הוּא מַעוֹלָם, מִגֵּן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם וּלְבִנְיָהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל דוֹר וְדוֹר. יִהְיֶה וַיִּכְמְרוּ הַמּוֹן מַעֲיָד וְרַחֲמֶיךָ עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ, בַּעַת צָרָה הַזֹּאת, בְּעוֹקְבֵי דְמִשִּׁיחָא. וְתַקִּיץ וְתַעֲזָרֵךְ זְכוֹת וְכַח הַדְּמָעוֹת הַקְּדוּשִׁים וְהַנוֹרָאִים הָאֵלֶּה, דְּמָעוֹת רַבִּים רוֹתְחִים וְבוֹעֲרִים כַּאֲשֶׁר לוֹהֵט, שָׁבְכוּ כָּל הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים לְפָנֶיךָ מִיְמוֹת עוֹלָם, אֲשֶׁר נִתְחַבְּרוּ סְפָרִים קְדוּשִׁים רַבִּים מִחֲדוּשֵׁי־תוֹרָתָם שֶׁחֲדָשׁוּ עַל־יְדֵי דְמָעוֹת שָׁבְכוּ לְפָנֶיךָ קִדְּם שֶׁחֲדָשׁוּ בְּתוֹרָה.

זָכֵר וְהַפֵּט וְרַחֵם עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר אֲהַבְתָּ, שִׁיעֲמְדוּ אֵלָּו הַדְּמָעוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַצְּדִיקִים, כַּנֶּגֶד כַּח הַדְּמָעוֹת הָרְעוּת שֶׁל עֲשׂו הָרָשָׁע, אֲשֶׁר כָּבַד סִבְלוּ יִשְׂרָאֵל צָרוֹת רַבּוֹת דִּי וְהוֹתֵר עַל־יְדֵי שְׁלֵשׁ דְּמָעוֹת שְׁלוֹ.

אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, אֲבִינוּ אֵב הַרְחָמֵן, הַבֵּט מְשָׁמִים וְרָאָה, וְקַבֵּל כַּנֶּגֶד אֵלֵּי אֵלֵּי אֵלֵּי וְרַבִּי רַבּוֹת דְּמָעוֹת שְׁלִישׁ, שֶׁשָּׁבְכוּ יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ מִיּוֹם הַיּוֹתָם עַד הַנּוֹה. וּבִפְרֹט מִיּוֹם חֲרַבְּן בֵּיתְךָ עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וּבִפְרֹט הַדְּמָעוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַצְּדִיקִים אֲמִתִּיִּם, שְׁנֵתְחַבְּרוּ סְפָרִים קְדוּשִׁים עַל־יְדֵם.

מִלֵּא רַחֲמִים, גְּבוּר וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, תֵּן כַּח לְהַדְּמָעוֹת הַקְּדוּשִׁים הָאֵלֶּה, שִׁיעֲמְדוּ אֵלָּו הַדְּמָעוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַצְּדִיקִים, כַּנֶּגֶד הַדְּמָעוֹת שֶׁל עֲשׂו הָרָשָׁע, לְבַטֵּל עַל־יְדֵי־זֶה כָּל מִינֵי גְזֵרוֹת קְשׁוֹת וְרְעוּת שֶׁל הָעַמִּים, הֵן אוֹתָם שֶׁכָּבַד נִגְזְרוּ, הֵן אוֹתָם שֶׁרוּצִים לְגַזֵּר חֲסִי־שְׁלוֹם. כָּלֵם תַּעֲקֹר וְתִשְׁבֵּר וְתִמְגַּר וְתִבְטֵל, בְּכַח הַדְּמָעוֹת הַקְּדוּשִׁים הָאֵלֶּה שֶׁל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים.

וְתַעֲזָרְנוּ וְתוֹשִׁיעֵנו לְעַסֵּק תָּמִיד בְּסִפְרֵי הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים, וְלִהְיוֹת בָּהֶם יוֹמָם וְלַיְלָה, וְנִזְכָּה לְהִבִּין וְלִהְשָׁכִיל אֵת כָּל דְּבָרֵי תוֹרָתָם הַקְּדוּשָׁה, וְלָקִים דְּבָרֵיהֶם בְּאֵמֶת. וַיִּתְפַּשְׁטוּ סְפָרֵיהֶם בְּעוֹלָם, וַיִּפּוּצוּ מַעֲיִנוֹתֵיהֶם חוּצָה, בְּאִפְן שִׁיתְעוֹרְרוּ בְּכָל פֶּעַם כַּח דְּמָעוֹתֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים שֶׁעַל־יְדֵיהֶם נִתְחַבְּרוּ סְפָרֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים, וַיִּבְטְלוּ וַיִּשְׁבְּרוּ וַיַּעֲקְרוּ כָּל הָעֲצוֹת רְעוּת וְכָל הַגְּזֵרוֹת שֶׁל הַעֲפוּ"ם, וְכָל הַקָּמִים עֲלֵינוּ לְרַעַה מִהֲרָה תִּפְרַע עֲצָתָם וְתִקְלַקֵּל מִחֲשַׁבְתָּם. עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן קִדְּשֶׁתְךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתְךָ. כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעוֹן, כִּי אִם עַל אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, וְעַל כַּח וְזְכוֹת אֲבוֹתֵינוּ הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים.

אֲבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ, בְּטֵל מֵעֲלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קְשׁוֹת וְרְעוּת. אֲבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ הַפֵּר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ. "אֵל תֵּת לְחַיִּת נֶפֶשׁ תּוֹרָה, חַיִּת עֲנִיִּיךָ אֵל תִּשְׁכַּח לְנֶצַח. כִּי שָׁחָה לְעַפְרָה נֶפְשׁוֹ, דְּבָקָה לְאָרֶץ בְּטַנְנוּ. קוּמָה עֲזָרְתָה לָנוּ, וּפְדָנוּ לְמַעַן חֲסִדְךָ."